

สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 27

RIA 060/2569

รายงาน

ผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่..) พ.ศ. ....

(การแก้ไขเพิ่มเติมความผิดเกี่ยวกับการแสวงหาประโยชน์ทางเพศและการกระทำต่อเสรีภาพ เพื่อคุ้มครองเด็กและบุคคล)

(นางรัดเกล้า อินทวงศ์ สุวรรณคีรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ	ก
บทสรุปผู้บริหาร	ข
ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของร่างกฎหมาย	**1-1**
1. ชื่อร่างกฎหมาย	1-1
2. หลักการและเหตุผล	1-1
3. ผู้เสนอร่างกฎหมาย	1-2
ส่วนที่ 2 การรับฟังความคิดเห็นและสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น	**2-1**
1. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น	2-1
2. ตารางเปรียบเทียบร่างกฎหมาย	2-2
3. ผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมาย	2-11
4. ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น	2-11
5. ระยะเวลาและวิธีการการรับฟังความคิดเห็น	2-11
6. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น	2-14
ส่วนที่ 3 รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างกฎหมาย	**3-1**
1. ความเป็นมา สภาพปัญหา ความจำเป็นที่จะต้องตรากฎหมาย	3-1
2. ความสอดคล้องของร่างกฎหมาย	3-1
3. ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ	3-2
4. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น	3-3
5. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย	3-3
6. ผลกระทบของร่างกฎหมายที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (CORRUPTION)	3-5
7. การกำหนดให้มีระบบอนุญาตอนุมัติหรือการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่	3-6
8. การกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ	3-6
9. บทกำหนดโทษ	3-6
ส่วนที่ 4 การเปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างกฎหมาย	**4-1**

บทสรุปผู้บริหาร

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่..) พ.ศ. .... (การแก้ไขเพิ่มเติมความผิดเกี่ยวกับการแสวงหาประโยชน์ทางเพศและการกระทำต่อเสรีภาพเพื่อคุ้มครองเด็กและบุคคล) นางรัดเกล้า อินทวงศ์ สุวรรณคีรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะเป็นผู้เสนอ มีหลักการ คือ เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา และมีเหตุผล คือ โดยที่ปัจจุบันมีการกระทำการอันเป็นการแสวงหาประโยชน์ในทางเพศ และการคุกคามต่อเสรีภาพในความเป็นอยู่ส่วนบุคคลในรูปแบบของการล่อลวงให้เกิดความไว้วางใจเพื่อได้รับประโยชน์ในทางเพศ การสื่อสารเรื่องทางเพศที่ไม่เหมาะสม การข่มขู่เรื่องทางเพศ การคุกคามโดยการเฝ้าติดตามและการกลั่นแกล้งรังแกเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับได้มีการกระทำดังกล่าวผ่านระบบคอมพิวเตอร์ก่อให้เกิดผลกระทบต่อผู้ถูกกระทำในวงกว้าง และส่งผลกระทบต่อสังคมอย่างร้ายแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกระทำต่อเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นกลุ่มเปราะบางที่อาจถูกล่อลวงหรือตกเป็นเหยื่อของผู้กระทำความผิดได้โดยง่าย สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายโดยกำหนดให้การกระทำข้างต้นเป็นความผิดทางอาญา เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปและเป็นกลไกในการคุ้มครองสิทธิและสวัสดิภาพของบุคคลให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระระราชบัญญัตินี้

คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชนได้ดำเนินการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา และส่งประเด็นไปรับฟังจากบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผลการรับฟังความคิดเห็น สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ฝ่ายที่เห็นด้วย สรุปได้ว่า เป็นการอุดช่องโหว่ทางกฎหมายโดยการเพิ่มความผิดเกี่ยวกับเพศและเสรีภาพ รวมถึงการกำหนดโทษกรณีการกระทำผิดนอกราชอาณาจักร ทำให้ช่วยรองรับความซับซ้อนของอาชญากรรมปัจจุบันและสอดคล้องกับหลักสากลและอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก และเป็นการป้องกันเชิงรุกจากการล่อลวงโดยการกำหนดให้การสร้างความไว้วางใจเพื่อล่วงละเมิดเป็นความผิดซึ่งช่วยให้เจ้าหน้าที่สามารถตัดตอนและระงับเหตุก่อนเกิดความเสียหายร้ายแรงต่อเด็กและกลุ่มเปราะบางได้ อีกทั้ง ได้มีการเพิ่มระวางโทษและมาตรการกักกัน อันเป็นการเพิ่มโทษกรณีผู้กระทำผิดเป็นบุคคลใกล้ชิด อาทิ ครอบครัว ผู้ดูแล และเป็นการให้อำนาจศาลสั่งกักกันผู้กระทำผิดติดนิสัยถือเป็นกลไกสำคัญในการยับยั้งและสร้างความยำเกรงต่อกฎหมาย

อย่างไรก็ตาม ได้มีข้อห่วงใยและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากความไม่ชัดเจนของบทบัญญัติ ฐานความผิดในการเฝ้าติดตามและกลั่นแกล้งรังแกมีองค์ประกอบความผิดที่อาจกว้างเกินไป อาจเกิดปัญหาในการตีความ การบังคับใช้ที่ซ้ำซ้อน และเสี่ยงต่อการถูกใช้เป็นเครื่องมือ

กดดันให้ผู้เสียหายต้องยอมความ อีกทั้ง อาจจะทำให้มีภาระงานที่ซับซ้อนขึ้น เนื่องจากการเพิ่มฐานความผิดรูปแบบใหม่ ส่งผลให้กระบวนการยุติธรรมต้องใช้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านมากขึ้น ซึ่งอาจกระทบต่อความเพียงพอของงบประมาณ อัตรากำลัง และอุปกรณ์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ควรกำหนดให้บุพการีหรือผู้ดูแลต้องร่วมรับผิดชอบหากละเลยการสอดส่องดูแลจนเด็กในความปกครองกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ และควรเร่งกำหนดแนวทางปฏิบัติในความผิดฐานกลั่นแกล้งรังแกให้เป็นรูปธรรม เพื่อป้องกันการนำข้อพิพาทเล็กน้อยบนสื่อสังคมออนไลน์มาดำเนินคดีอาญา และภาครัฐควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณเฉพาะเพื่อจัดหาอุปกรณ์และซอฟต์แวร์ตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานดิจิทัลให้แก่พนักงานสอบสวน และควรประสานความร่วมมือกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และกรมสุขภาพจิตเพื่ออบรมทักษะการซักถามเชิงจิตวิทยาแก่พนักงานสอบสวน เนื่องจากผู้เสียหายส่วนใหญ่เป็นเด็กและแม้ว่าความผิดฐานเฝ้าติดตามและกลั่นแกล้งรังแกจะสามารถยอมความได้ แต่พนักงานสอบสวนควรมีอำนาจสั่งระงับพฤติกรรมระหว่างการไกล่เกลี่ย และต้องมีมาตรการป้องกันการข่มขู่กลุ่มเปราะบางไว้ด้วย

ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย กล่าวคือ แม้ว่าภาครัฐอาจมีภาระงบประมาณในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่เพิ่มขึ้นจากการกำหนดฐานความผิดใหม่ แต่การมีมาตรการทางกฎหมายที่รัดกุมย่อมช่วยลดความสูญเสียทางเศรษฐกิจของประชาชน ทั้งในส่วนของค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลและการสูญเสียผลิตภาพในการทำงาน รวมทั้ง ยังจะช่วยสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยอันเป็นการส่งเสริมความเชื่อมั่นในระบบเศรษฐกิจดิจิทัลของประเทศ นอกจากนี้ ในทางสังคม ประชาชนจะได้รับการคุ้มครองสิทธิและสวัสดิภาพจากการคุกคามรูปแบบใหม่ และภาครัฐจะมีกลไกทางกฎหมายที่เข้มงวดในการปกป้องเด็ก เยาวชน ตลอดจนกลุ่มเปราะบางจากการถูกล่อลวงเพื่อแสวงหาประโยชน์ทางเพศ กฎหมายฉบับนี้จึงถือเป็นการสร้างบรรทัดฐานใหม่ในการเคารพสิทธิขั้นพื้นฐานและเป็นการปรับปรุงระบบกระบวนการยุติธรรมทางอาญาให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างแท้จริง มากยิ่งขึ้น

สำหรับผลกระทบของร่างกฎหมายที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption Risk Assessment) พบว่า ไม่พบถ้อยคำในบทบัญญัติดังกล่าวที่มีความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption)

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมาย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของร่างกฎหมาย

1. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่..) พ.ศ. ....

☐ กฎหมายใหม่ ☑ แก้ไขเพิ่มเติม ☐ ยกเลิก

2. หลักการและเหตุผล

2.1 หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา ดังต่อไปนี้

(1) ปรับปรุงบทบัญญัติความผิดเกี่ยวกับเพศและความผิดต่อเสรีภาพ เป็นความผิดที่กระทำนอกราชอาณาจักรให้ต้องรับโทษภายในราชอาณาจักร (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 8 (3) และ (7))

(2) ปรับปรุงบทบัญญัติความผิดเกี่ยวกันเพศเป็นความผิดที่ศาลมีอำนาจพิพากษาให้กักกันได้เมื่อเป็นผู้กระทำความผิดติดนิสัย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 41 (4))

(3) ปรับปรุงบทบัญญัติความผิดเกี่ยวกับเพศและความผิดต่อเสรีภาพ เป็นควานผิดที่ศาลมีอำนาจพิพากษาเพิ่มโทษได้เมื่อมีการกระทำผิดซ้ำ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 93 (10) และ (12))

(4) เพิ่มบัญญัติกำหนดลักษณะการกระทำเพื่อแสวงหาประโยชน์ในทางเพศสำหรับตนเองหรือผู้อื่นเป็นความผิด (เพิ่มมาตรา 284/5 ถึงมาตรา 284/7)

(5) ปรับปรุงบทบัญญัติความผิดเกี่ยวกับเพศซึ่งเป็นการกระทำให้ผู้กระทำต้องรับโทษหนักขึ้น (ยกเลิกมาตรา 284/2 แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 285 และมาตรา 285/2)

(6) เพิ่มบทบัญญัติการกระทำความผิดต่อเสรีภาพเกี่ยวกับการกระทำอย่างต่อเนื่องหรือกระทำซ้ำ อันเป็นการรบกวนความเป็นอยู่ส่วนตัว การดำเนินชีวิตตามปกติของผู้อื่น หรือได้รับอันตรายแก่กายจิตใจ อนามัย เสรีภาพ ชื่อเสียง หรือทรัพย์สิน (เพิ่มมาตรา 309/1 ถึงมาตรา 309/2)

(7) เพิ่มบทบัญญัติการกระทำความผิดต่อเสรีภาพอันเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำรับอันตรายสาหัสหรือตาย เป็นการกระทำแก่บุคคลทำให้ผู้กระทำต้องรับโทษหนักขึ้น (เพิ่มมาตรา 309/3 ถึงมาตรา 309/5)

(8) กำหนดให้การกระทำความผิดต่อเสรีภาพ เป็นความผิดอันยอมความได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 321)

2.2 เหตุผล

โดยที่ปัจจุบันมีการกระทำการอันเป็นการแสวงหาประโยชน์ในทางเพศ และการคุกคามต่อเสรีภาพในความเป็นอยู่ส่วนบุคคลในรูปแบบของการล่อลวงให้เกิดความไว้วางใจเพื่อได้รับประโยชน์ในทางเพศ การสื่อสารเรื่องทางเพศที่ไม่เหมาะสม การข่มขู่เรื่องทางเพศ การคุกคามโดยการเฝ้าติดตามและการกลั่นแกล้งรังแกเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับได้มีการกระทำดังกล่าวผ่านระบบคอมพิวเตอร์ก่อให้เกิดผลกระทบต่อผู้ถูกกระทำในวงกว้าง และส่งผลกระทบต่อสังคมอย่างร้ายแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกระทำต่อเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นกลุ่มเปราะบางที่อาจถูกล่อลวงหรือตกเป็นเหยื่อของผู้กระทำความผิดได้โดยง่าย สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายโดยกำหนดให้การกระทำข้างต้นเป็นความผิดทางอาญา เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป และเป็นกลไกในการคุ้มครอง สิทธิและสวัสดิภาพของบุคคลให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

3. ผู้เสนอร่างกฎหมาย

☑ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ☐ ประชาชนเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

นางรัดเกล้า อินทวงศ์ สุวรรณคีรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะ เป็นผู้เสนอ

ส่วนที่ 2 การรับฟังความคิดเห็นและสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

1. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

โดยที่ปัจจุบันมีการกระทำการอันเป็นการแสวงหาประโยชน์ในทางเพศ และการคุกคามต่อเสรีภาพในความเป็นอยู่ส่วนบุคคลในรูปแบบของการล่อลวงให้เกิดความไว้วางใจเพื่อได้รับประโยชน์ในทางเพศ การสื่อสารเรื่องทางเพศที่ไม่เหมาะสม การข่มขู่เรื่องทางเพศ การคุกคามโดยการเฝ้าติดตามและการกลั่นแกล้งรังแกเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับได้มีการกระทำดังกล่าวผ่านระบบคอมพิวเตอร์ก่อให้เกิดผลกระทบต่อผู้ถูกกระทำในวงกว้าง และส่งผลกระทบต่อสังคมอย่างร้ายแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกระทำต่อเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นกลุ่มเปราะบางที่อาจถูกล่อลวงหรือตกเป็นเหยื่อของผู้กระทำความผิดได้โดยง่าย สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายโดยกำหนดให้การกระทำข้างต้นเป็นความผิดทางอาญาเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปและเป็นกลไกในการคุ้มครองสิทธิและสวัสดิภาพของบุคคลให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา ดังต่อไปนี้

(1) ปรับปรุงบทบัญญัติความผิดเกี่ยวกับเพศและความผิดต่อเสรีภาพ เป็นความผิดที่กระทำนอกราชอาณาจักรให้ต้องรับโทษภายในราชอาณาจักร (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 8 (3) และ (7))

(2) ปรับปรุงบทบัญญัติความผิดเกี่ยวกันเพศเป็นความผิดที่ศาลมีอำนาจพิพากษาให้กักกันได้เมื่อเป็นผู้กระทำความผิดติดนิสัย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 41 (4))

(3) ปรับปรุงบทบัญญัติความผิดเกี่ยวกับเพศและความผิดต่อเสรีภาพ เป็นควานผิดที่ศาลมีอำนาจพิพากษาเพิ่มโทษได้เมื่อมีการกระทำผิดซ้ำ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 93 (10) และ (12))

(4) เพิ่มบัญญัติกำหนดลักษณะการกระทำเพื่อแสวงหาประโยชน์ในทางเพศสำหรับตนเองหรือผู้อื่นเป็นความผิด (เพิ่มมาตรา 284/5 ถึงมาตรา 284/7)

(5) ปรับปรุงบทบัญญัติความผิดเกี่ยวกับเพศซึ่งเป็นการกระทำให้ผู้กระทำต้องรับโทษหนักขึ้น (ยกเลิกมาตรา 284/2 แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 285 และมาตรา 285/2)

(6) เพิ่มบทบัญญัติการกระทำความผิดต่อเสรีภาพเกี่ยวกับการกระทำอย่างต่อเนื่องหรือกระทำซ้ำ อันเป็นการรบกวนความเป็นอยู่ส่วนตัว การดำเนินชีวิตตามปกติของผู้อื่น หรือได้รับอันตรายแก่กาย จิตใจ อนามัย เสรีภาพ ชื่อเสียง หรือทรัพย์สิน (เพิ่มมาตรา 309/1 ถึงมาตรา 309/2)

(7) เพิ่มบทบัญญัติการกระทำความผิดต่อเสรีภาพอันเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำรับอันตรายสาหัสหรือตาย เป็นการกระทำแก่บุคคลทำให้ผู้กระทำต้องรับโทษหนักขึ้น (เพิ่มมาตรา 309/3 ถึงมาตรา 309/5)

(8) กำหนดให้การกระทำความผิดต่อเสรีภาพ เป็นความผิดอันยอมความได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 321)

2. ตารางเปรียบเทียบร่างกฎหมาย

ประมวลกฎหมายอาญา	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
มาตรา 8 ผู้ใดกระทำความผิดนอกราชอาณาจักร และ (ก) ผู้กระทำความผิดนั้นเป็นคนไทยและรัฐบาลแห่งประเทศที่ความผิดได้เกิดขึ้นหรือผู้เสียหายได้ร้องขอให้ลงโทษหรือ (ข) ผู้กระทำความผิดนั้นเป็นคนต่างด้าวและรัฐบาลไทยหรือคนไทยเป็นผู้เสียหาย และผู้เสียหายได้ร้องขอให้ลงโทษ ถ้าความผิดนั้นเป็นความผิดดังระบุไว้ต่อไปนี้ จะต้องรับโทษภายในราชอาณาจักร คือ ..... (3) ความผิดเกี่ยวกับเพศ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 276 มาตรา 280 และมาตรา 285 ทั้งนี้เฉพาะที่เกี่ยวกับมาตรา 276	**มาตรา 3** ให้ยกเลิกความใน (3) ของมาตรา 8 แห่งประมวลกฎหมายอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน "(3) ความผิดเกี่ยวกับเพศ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 276 <u>มาตรา 277 มาตรา 277 ทวิ มาตรา 277 ตรี มาตรา 278 มาตรา 279</u> มาตรา 280 <u>มาตรา 280/1 มาตรา 283 ทวิ มาตรา 284 มาตรา 284/1 มาตรา 284/5 มาตรา 284/6 มาตรา 284/7</u> และมาตรา 285 *ทั้งนี้เฉพาะที่เกี่ยวกับมาตรา 276* มาตรา 287 มาตรา 287/1 และมาตรา 287/2"
มาตรา 8 ผู้ใดกระทำความผิดนอกราชอาณาจักร และ (ก) ผู้กระทำความผิดนั้นเป็นคนไทยและรัฐบาลแห่งประเทศที่ความผิดได้เกิดขึ้นหรือผู้เสียหายได้ร้องขอให้ลงโทษหรือ (ข) ผู้กระทำความผิดนั้นเป็นคนต่างด้าวและรัฐบาลไทยหรือคนไทยเป็นผู้เสียหาย และผู้เสียหาย	**มาตรา 4** ให้ยกเลิกความใน (7) ของมาตรา 8 แห่งประมวลกฎหมายอาญาและให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

ประมวลกฎหมายอาญา	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
ได้ร้องขอให้ลงโทษ ถ้าความผิดนั้นเป็นความผิดดังระบุไว้ต่อไปนี้ จะต้องรับโทษภายในราชอาณาจักร คือ ..... (7) ความผิดต่อเสรีภาพ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 309 มาตรา 310 มาตรา 312 ถึงมาตรา 315 และมาตรา 317 ถึงมาตรา 320	“(7) ความผิดต่อเสรีภาพ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 309 มาตรา 309/1 มาตรา 309/2 มาตรา 309/3 มาตรา 310 มาตรา 310 ทวิ มาตรา 312 ถึงมาตรา 315 และมาตรา 317 ถึงมาตรา 320”
มาตรา 41 ผู้ใดเคยถูกศาลพิพากษาให้กักกันมาแล้วหรือเคยถูกศาลพิพากษาให้ลงโทษจำคุกไม่ต่ำกว่าหกเดือนมาแล้วไม่น้อยกว่าสองครั้ง ในความผิดดังต่อไปนี้ คือ ..... (4) ความผิดเกี่ยวกับเพศ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 276 ถึงมาตรา 286 และภายในเวลาสิบปี นับแต่วันที่ผู้นั้นได้พ้นจากการกักกัน หรือพ้นโทษแล้วแต่กรณี ผู้นั้นได้กระทำความผิดอย่างหนึ่งอย่างใดในบรรดาที่ระบุไว้นั้นอีกจนศาลพิพากษาลงโทษจำคุกไม่ต่ำกว่าหกเดือนสำหรับการกระทำความผิดนั้น ศาลอาจถือว่า ผู้นั้นเป็นผู้กระทำความผิดติดนิสัย และจะพิพากษาให้กักกันมีกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าสามปี และไม่เกินสิบปีก็ได้	**มาตรา 5** ให้ยกเลิกความใน (4) ของมาตรา 41 แห่งประมวลกฎหมายอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “(4) ความผิดเกี่ยวกับเพศ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 276 ถึง~~มาตรา 286~~ มาตรา 287/2”
มาตรา 93 ผู้ใดต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุก ถ้าและได้กระทำความผิดอย่างหนึ่งอย่างใดที่จำแนกไว้ในอนุมาตราต่อไปนี้ซ้ำในอนุมาตรา	**มาตรา 6** ให้ยกเลิกความใน (10) ของมาตรา 93 แห่งประมวลกฎหมายอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

ประมวลกฎหมายอาญา	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
เดียวกันอีกในระหว่างที่ยังจะต้องรับโทษอยู่ก็ดี ภายในเวลาสามปีนับแต่วันพ้นโทษก็ดี ถ้าความผิดครั้งแรกเป็นความผิดซึ่งศาลพิพากษาลงโทษจำคุกไม่น้อยกว่าหกเดือน หากศาลจะพิพากษาลงโทษครั้งหลังถึงจำคุก ก็ให้เพิ่มโทษที่จะลงแก่ผู้นั้นกึ่งหนึ่งของโทษที่ศาลกำหนดสำหรับความผิดครั้งหลัง ..... (10) ความผิดเกี่ยวกับเพศ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 276 ถึงมาตรา 285	“(10) ความผิดเกี่ยวกับเพศ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 276 ถึง~~มาตรา 285~~ มาตรา <u>287/2</u>”
มาตรา 93 ผู้ใดต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุก ถ้าและได้กระทำความผิดอย่างหนึ่งอย่างใดที่จำแนกไว้ในอนุมาตราต่อไปนี้ซ้ำในอนุมาตราเดียวกันอีกในระหว่างที่ยังจะต้องรับโทษอยู่ก็ดี ภายในเวลาสามปีนับแต่วันพ้นโทษก็ดี ถ้าความผิดครั้งแรกเป็นความผิดซึ่งศาลพิพากษาลงโทษจำคุกไม่น้อยกว่าหกเดือน หากศาลจะพิพากษาลงโทษครั้งหลังถึงจำคุก ก็ให้เพิ่มโทษที่จะลงแก่ผู้นั้นกึ่งหนึ่งของโทษที่ศาลกำหนดสำหรับความผิดครั้งหลัง ..... (12) ความผิดต่อเสรีภาพ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 309 มาตรา 310 และมาตรา 312 ถึงมาตรา 320	**มาตรา 7** ให้ยกเลิกความใน (12) ของมาตรา 93 แห่งประมวลกฎหมายอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “(12) ความผิดต่อเสรีภาพ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 309 ถึงมาตรา 310 <u>ทวิ</u> และมาตรา 312 ถึงมาตรา 320
มาตรา 284/2 ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา 284/1 เป็นการกระทำโดยอาศัยเหตุที่ผู้กระทำมีอำนาจเหนือผู้ถูกกระทำ อันเนื่องจาก	**มาตรา 8** ให้ยกเลิกมาตรา 284/2 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 30) พ.ศ. 2568 *มาตรา 284/2 ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา 284/1 เป็นการกระทำโดยอาศัยเหตุที่ผู้กระทำมีอำนาจเหนือผู้ถูกกระทำ อันเนื่องจาก*

ประมวลกฎหมายอาญา	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
ความสัมพันธ์ในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชา นายจ้าง หรือผู้มีอำนาจเหนือประการอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	*ความสัมพันธ์ในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชา นายจ้าง หรือผู้มีอำนาจเหนือประการอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ*
	มาตรา 9 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 284/5 มาตรา 284/6 และมาตรา 284/7 แห่งประมวลกฎหมายอาญา “มาตรา 284/5 ผู้ใดอายุกว่าสิบแปดปีเพื่อแสวงหาประโยชน์ในทางเพศ สำหรับตนเองหรือผู้อื่น กระทำให้เกิดความไว้วางใจโดยชักจูง ล่อลวง หรือกระทำด้วยประการใด ๆ แก่บุคคลอายุไม่เกินสิบแปดปี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ทำให้ผู้กระทำหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ในทางเพศ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีและปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองเป็นการกระทำแก่เด็กอายุไม่เกินสิบห้าปี โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองเป็นการกระทำแก่เด็กอายุไม่เกินสิบสามปี โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท มาตรา 284/6 ผู้ใดอายุกว่าสิบแปดปีเพื่อแสวงหาประโยชน์ในทางเพศ สำหรับตนเองหรือผู้อื่น ส่งหรือส่งต่อซึ่งข้อความ ภาพ เสียง หรือการสื่อความหมายในรูปแบบอื่นใดอันมีลักษณะหรือเนื้อหาล่อไปในทางเพศ แก่บุคคลอายุไม่เกินสิบแปดปี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำแก่เด็กอายุไม่เกินสิบห้าปี โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่

ประมวลกฎหมายอาญา	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
	ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำแก่เด็กอายุไม่เกินสิบสามปี โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท มาตรา 284/7 ผู้ใดเพื่อแสวงหาประโยชน์ในทางเพศสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ข่มขู่ผู้อื่นว่าจะเผยแพร่ ส่งหรือส่งต่อซึ่งข้อความ ภาพ หรือเสียงที่บันทึกไว้ หรือกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการเปิดเผยเกี่ยวกับเรื่องในทางเพศของผู้ถูกข่มขู่ หรือของคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน พี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกันหรือร่วมแต่บิดาหรือมารดา ญาติสืบสายโลหิต หรือบุคคลอื่นซึ่งมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดในทำนองเดียวกันของผู้ถูกข่มขู่ ซึ่งอาจทำให้ผู้ถูกข่มขู่กระทำการใด ไม่กระทำการใด หรือจำยอมต่อการกระทำใด ในทางเพศ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ทำให้ผู้ถูกข่มขู่กระทำการใด ไม่กระทำการใด หรือจำยอมต่อการกระทำใดในทางเพศ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง เป็นการกระทำแก่บุคคลอายุกว่าสิบห้าปีแต่ไม่เกินสิบแปดปี โดยบุคคลนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง เป็นการกระทำแก่เด็กอายุไม่เกินสิบห้าปี โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงสองแสนบาท ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง เป็นการกระทำแก่เด็กอายุไม่เกินสิบสามปี โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่

ประมวลกฎหมายอาญา	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
	สามปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสามแสนบาท”
มาตรา 285 ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา 276 มาตรา 277 มาตรา 277 ทวิ มาตรา 277 ตรี มาตรา 278 มาตรา 279 มาตรา 280 มาตรา 282 หรือมาตรา 283 เป็นการกระทำแก่บุพการี ผู้สืบสันดาน พี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมแต่บิดาหรือมารดา ญาติสืบสายโลหิต ศิษย์ซึ่งอยู่ในความดูแล ผู้อยู่ในความควบคุมตามหน้าที่ราชการ ผู้อยู่ในความปกครอง ในความพิทักษ์หรือในความอนุบาล หรือผู้อยู่ภายใต้อำนาจด้วยประการอื่นใด ผู้กระทำต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ หนึ่งในสาม	**มาตรา 10** ให้ยกเลิกความในมาตรา 285 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 27) พ.ศ. 2562 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา 285 ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา 276 มาตรา 277 มาตรา 277 ทวิ มาตรา 277 ตรี มาตรา 278 มาตรา 279 มาตรา 280 มาตรา 282 *หรือ*มาตรา 283 มาตรา 283 ทวิ มาตรา 284 มาตรา 284/1 มาตรา 284/5 มาตรา 284/6 หรือมาตรา 284/7 เป็นการกระทำแก่บุพการี ผู้สืบสันดาน พี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมแต่บิดาหรือมารดา ญาติสืบสายโลหิต ศิษย์ซึ่งอยู่ในความดูแล ผู้อยู่ในความควบคุมตามหน้าที่ราชการ ผู้อยู่ในความปกครอง ในความพิทักษ์หรือในความอนุบาล หรือผู้อยู่ภายใต้อำนาจด้วยประการอื่นใด ผู้กระทำต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ หนึ่งในสาม”
มาตรา 285/2 ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา 276 มาตรา 277 มาตรา 277 ทวิ มาตรา 277 ตรี มาตรา 278 หรือมาตรา 279 เป็นการกระทำแก่บุคคลซึ่งไม่สามารถปกป้องตนเองอันเนื่องมาจากเป็นผู้ทุพพลภาพ ผู้มีจิตบกพร่อง โรคจิต หรือจิตฟั่นเฟือน คนป่วยเจ็บ คนชรา สตรีมีครรภ์ หรือผู้ซึ่งอยู่ในภาวะไม่สามารถรู้ผิดชอบ ผู้กระทำต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ หนึ่งในสาม	**มาตรา 11** ให้ยกเลิกความในมาตรา 285/2 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 27) พ.ศ. 2562 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา 285/2 ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา 276 มาตรา 277 มาตรา 277 ทวิ มาตรา 277 ตรี มาตรา 278 *หรือ*มาตรา 279 มาตรา 280 มาตรา 282 มาตรา 283 มาตรา 283 ทวิ มาตรา 284 มาตรา 284/1 มาตรา 284/5 มาตรา 284/6 หรือมาตรา 284/7 เป็นการกระทำแก่บุคคลซึ่งไม่สามารถปกป้องตนเองอันเนื่องมาจากเป็นผู้ทุพพลภาพ ผู้มีจิตบกพร่อง โรคจิต หรือจิตฟั่นเฟือน คนป่วยเจ็บ คนชรา สตรีมีครรภ์ หรือผู้ซึ่งอยู่

ประมวลกฎหมายอาญา	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
	ในภาวะไม่สามารถรู้ผิดชอบ ผู้กระทำต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ หนึ่งในสาม”
	มาตรา 12 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 309/1 มาตรา 309/2 มาตรา 309/3 มาตรา 309/4 และมาตรา 309/5 แห่งประมวลกฎหมายอาญา “มาตรา 309/1 ผู้ใดโดยปราศจากเหตุอันสมควรกระทำอย่างต่อเนื่อง หรือกระทำซ้ำมากกว่าหนึ่งครั้งด้วยการเฝ้าดูติดตาม หรือติดต่อ ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม หรือกระทำการอื่นใดในทำนองเดียวกันต่อผู้อื่น อันเป็นการรบกวนความเป็นอยู่ส่วนตัวหรือการดำเนินชีวิตตามปกติของผู้อื่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งทำให้ผู้ถูกกระทำหวาดกลัวต่อความไม่ปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย อนามัย เสรีภาพ ชื่อเสียง หรือทรัพย์สินของผู้ถูกกระทำ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง เป็นการกระทำแก่บุคคลอายุกว่าสิบห้าปี แต่ไม่เกินสิบแปดปี โดยบุคคลนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง เป็นการกระทำแก่เด็กอายุไม่เกินสิบห้าปี โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท มาตรา 309/2 ผู้ใดกลั่นแกล้ง รังแก ระราน ข่มเหง ล้อเลียน เยาะเย้ย ถากถาง หรือกระทำ

ประมวลกฎหมายอาญา	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
	การอื่นใดในทำนองเดียวกัน อย่างต่อเนื่องหรือกระทำซ้ำมากกว่าหนึ่งครั้ง ต่อผู้อื่น โดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นนั้นได้รับความอับอาย เดือดร้อนหวาดกลัว หรือน่าจะได้รับอันตรายแก่กาย จิตใจ อนามัย เสรีภาพ ชื่อเสียง หรือทรัพย์สินของผู้อื่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำในที่สาธารณสถานต่อหน้าธารกำนัล หรือในระบบคอมพิวเตอร์ที่ประชาชนทั่วไปเข้าถึงได้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง เป็นการกระทำแก่บุคคลอายุกว่าสิบห้าปีแต่ไม่เกินสิบแปดปี โดยบุคคลนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองเป็นกระทำแก่เด็กอายุไม่เกินสิบห้าปี โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท มาตรา 309/3 ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา 309/1 หรือมาตรา 309/2 เป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำ (1) รับอันตรายสาหัส ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท (2) ถึงแก่ความตาย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต

ประมวลกฎหมายอาญา	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
	มาตรา 309/4 ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา 309/1 มาตรา 309/2 หรือมาตรา 309/3 เป็นการกระทำแก่บุพการี ผู้สืบสันดาน พี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วม แต่บิดาหรือมารดาญาติสืบสายโลหิต ศิษย์ซึ่งอยู่ในความดูแล ผู้อยู่ในความควบคุมตามหน้าที่ราชการ ผู้อยู่ในความปกครอง ในความพิทักษ์หรือในความอนุบาล ผู้ใต้บังคับบัญชา ลูกจ้าง หรือผู้อยู่ภายใต้อำนาจด้วยประการอื่นใด ผู้กระทำต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ ในมาตรานั้น ๆ หนึ่งในสาม “มาตรา 309/5 ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา 309/1 มาตรา 309/2 หรือมาตรา 309/3 เป็นการกระทำแก่บุคคลซึ่งไม่สามารถปกป้องตนเองอันเนื่องมาจากเป็นผู้ทุพพลภาพ ผู้มีจิตบกพร่องโรคจิตหรือจิตฟั่นเฟือน คนป่วยเจ็บ คนชรา สตรีมีครรภ์ หรือผู้ซึ่งอยู่ในภาวะไม่สามารถรู้ผิดชอบ ผู้กระทำต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ หนึ่งในสาม”
มาตรา 321 ความผิดตามมาตรา 309 วรรคแรก มาตรา 310 วรรคแรก และมาตรา 311 วรรคแรก เป็นความผิดอันยอมความได้	**มาตรา 13** ให้ยกเลิกความในมาตรา 321 แห่งประมวลกฎหมายอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา 321 ความผิดตาม*มาตรา ๓๐๙ วรรคแรก มาตรา ๓๑๐ วรรคแรก และมาตรา ๓๑๑ วรรคแรก*มาตราดังต่อไปนี้ เป็นความผิดอันยอมความได้ (1) มาตรา 309 วรรคหนึ่ง มาตรา 310 วรรคหนึ่ง และมาตรา 311 วรรคหนึ่ง (2) มาตรา 309/1 วรรคหนึ่ง และมาตรา 309/2 วรรคหนึ่ง ถ้ามิได้เป็นการกระทำแก่บุคคลดังระบุไว้ในมาตรา 309/4 และมาตรา 309/5”

3. ผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมาย

1. ผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง

1) สำนักงานศาลยุติธรรม

2) สำนักงานอัยการสูงสุด

3) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

2. ผู้ที่เกี่ยวข้องโดยอ้อม

1) สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

2) กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

3) กรมคุมประพฤติ

4) กรมราชทัณฑ์

5) กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

6) กรมกิจการเด็กและเยาวชน

7) กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว (สค.)

8) กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

9) กรมสุขภาพจิต

10) สภาทนายความ ในพระบรมราชูปถัมภ์

11) ผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายอาญาจากสถาบันการศึกษาด้านนิติศาสตร์

12) มูลนิธิปวีณาหงสกุลเพื่อเด็กและสตรี

13) มูลนิธิกระจกเงา

14) มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก

15) มูลนิธิผู้หญิง

16) มูลนิธิเพื่อความยุติธรรมทางเพศ

17) มูลนิธิสายเด็ก 1387

3. ผู้ที่เกี่ยวข้องโดยทั่วไป

ประชาชน

4. ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น

1. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไรกับการเพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับเสรีภาพและความผิดเกี่ยวกับเพศเพื่อให้เป็นความผิดตามร่างกฎหมายนี้ (ร่างมาตรา 4 ถึงร่างมาตรา 7)

2. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการกำหนดให้การกระทำให้เกิดความไว้วางใจโดยชักจูง ล่อลวง หรือกระทำด้วยประการใด ๆ เป็นความผิดตามร่างกฎหมายนี้ (ร่างมาตรา 9)

3. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการกำหนดบทเพิ่มโทษในกรณีการกระทำความผิดต่าง ๆ ให้ฐานความผิดเกี่ยวกับเพศและความผิดต่อเสรีภาพ ในร่างกฎหมายนี้ (ร่างมาตรา 10 ถึงร่างมาตรา 12)

4. ท่านเห็นว่าในปัจจุบันประมวลกฎหมายอาญา มีปัญหาเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กและบุคคลจากความผิดเกี่ยวกับการแสวงหาประโยชน์ทางเพศและการกระทำต่อเสรีภาพ หรือไม่ อย่างไร และการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้หรือไม่ เพียงใด

5. ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

5. ระยะเวลาและวิธีการการรับฟังความคิดเห็น

5.1 กรอบระยะเวลาดำเนินการสำหรับการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบ โดยจำแนกเป็น

(1) การรับฟังความคิดเห็น ตั้งแต่วันที่ 27 พฤษภาคม 2569 ถึงวันที่ 10 กรกฎาคม 2569

(2) การจัดทำรายงานวิเคราะห์ผลกระทบ ตั้งแต่วันที่ 13 กรกฎาคม 2569 ถึงวันที่ 18 กันยายน 2569

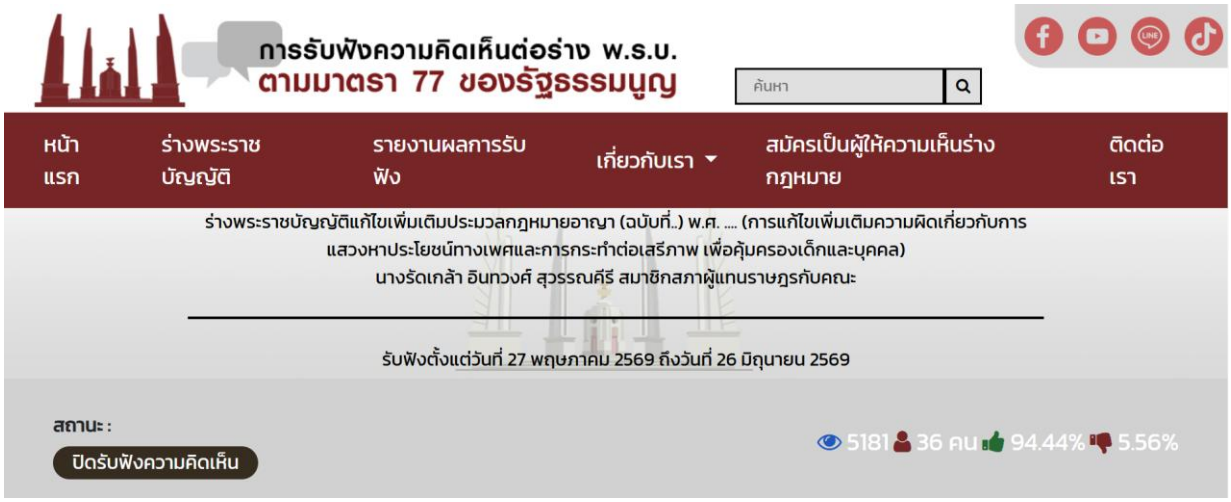
5.2 วิธีการรับฟังความคิดเห็น

(1) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภาและส่งประเด็นไปรับฟังความคิดเห็นจากผู้ได้รับผลกระทบโดยตรง

(1.1) ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น ตั้งแต่วันที่ วันที่ 27 พฤษภาคม 2569 ถึงวันที่ 10 กรกฎาคม 2569

(1.2) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th

(1.3) การรับฟังโดยการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

1) สำนักงานศาลยุติธรรม
2) สำนักงานอัยการสูงสุด
3) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
4) สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
5) กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
6) กรมคุมประพฤติ
7) กรมราชทัณฑ์
8) กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
9) กรมกิจการเด็กและเยาวชน
10) กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว (สค.)
11) กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
12) กรมสุขภาพจิต
13) สภาทนายความ ในพระบรมราชูปถัมภ์
14) ผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายอาญาจากสถาบันการศึกษาด้านนิติศาสตร์
15) มูลนิธิปวีณาหงสกุลเพื่อเด็กและสตรี
16) มูลนิธิกระจกเงา
17) มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก
18) มูลนิธิผู้หญิง
19) มูลนิธิเพื่อความยุติธรรมทางเพศ
20) มูลนิธิสายเด็ก 1387

(2) การรับฟังความคิดเห็นด้วยวิธีการอื่น

-ไม่มี-

6.สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

6.1 ข้อมูลทั่วไปผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น

(1) จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th

โดยมีผู้เข้าชมเว็บไซต์ จำนวน 5,055 ราย และมีผู้แสดงความคิดเห็นจำนวน 37 ราย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. เพศ ชาย จำนวน 15 คน หญิง จำนวน 21 คน ไม่ระบุ จำนวน 1 คน

2. อายุ Baby Boomer (เกิดก่อน พ.ศ. 2508) จำนวน 1 คน Generation X (เกิดระหว่าง พ.ศ. 2508 - 2522) จำนวน 11 คน Generation Y (เกิดตั้งแต่ พ.ศ. 2523 - 2540) จำนวน 10 คน และ Generation Z (เกิดตั้งแต่ พ.ศ. 2541 - 2565) จำนวน 15 คน

3. ระดับการศึกษา มัธยมศึกษา/ปวช./ปวส. จำนวน 8 คน ปริญญาตรี จำนวน 16 คน และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 13 คน

4. อาชีพ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 7 คน ค้าขาย/ทำธุรกิจส่วนตัว จำนวน 5 คน เกษตรกร จำนวน 1 คน รับจ้าง จำนวน 6 คน นักเรียน/นักศึกษา จำนวน 11 คน อื่น ๆ เช่น นักพัฒนาสังคม องค์กรไม่แสวงหากำไร พนักงานบริษัทเอกชน ว่างงาน อิสระ และเจ้าหน้าที่โครงการ จำนวน 7 คน

5. ความเกี่ยวข้องกับร่างกฎหมายในฐานะ สำนักงานอัยการสูงสุด จำนวน 1 คน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำนวน 2 คน ประชาชน จำนวน 34 (กรมสอบสวนคดีพิเศษ มูลนิธิเพื่อยุติการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก มูลนิธิรักษ์เด็ก มูลนิธิศานติวัฒนธรรม มูลนิธิอินเทอร์เน็ตร่วมพัฒนาไทย อาจารย์สาขาวิชานิติศาสตร์จากสถาบันการศึกษา และเครือข่ายสิทธิเด็กประเทศไทย)

(2) จากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง

ได้รับความคิดเห็นจากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง จำนวน 6 ราย คือ กรมคุมประพฤติ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กรมสุขภาพจิต สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และสภาทนายความ ในพระบรมราชูปถัมภ์

6.2 ผลการรับฟัง

ผลการรับฟังผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th และจากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง สรุปได้ดังนี้

1. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไรกับการเพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับเสรีภาพและความผิดเกี่ยวกับเพศเพื่อให้เป็นความผิดตามร่างกฎหมายนี้

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- กฎหมายเดิมยังไม่ครอบคลุมความผิดเกี่ยวกับเพศและความผิดต่อเสรีภาพรูปแบบใหม่ ทำให้ไม่มีบทกำหนดโทษที่ชัดเจน รูปแบบการกระทำความผิดในปัจจุบันนั้น	- ไม่เห็นด้วย โดยไม่แสดงความคิดเห็นแต่อย่างใด ***(เว็บไซต์)***

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
ได้เปลี่ยนแปลงไปเข้าสู่สื่อดิจิทัล และระบบคอมพิวเตอร์มากขึ้น เช่น การแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก การส่งสื่ออนาจาร การเผยแพร่ภาพ สื่อทางเพศโดยไม่ได้รับความยินยอม การคุกคามออนไลน์ และการใช้เทคโนโลยีมาสร้างสื่อปลอมเพื่อหลอกลวง การกระทำดังกล่าวอาจส่งผลกระทบอย่างร้ายแรง กว้างขวาง รวดเร็ว และไร้พรมแดนต่อศักดิ์ศรี ความปลอดภัย สิทธิในร่างกาย ตลอดจนสุขภาวะของเด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป เพื่อรองรับหลักสากลด้านสิทธิในร่างกายและความยินยอม อันเป็นการเน้นย้ำหลักการสำคัญที่ว่า บุคคลมีสิทธิอย่างเด็ดขาดในการตัดสินใจทางเพศของตนเอง การล่วงละเมิดใด ๆ ที่ขัดต่อความยินยอม ย่อมสมควรเป็นความผิดทางอาญา โดยไม่จำกัดเฉพาะการใช้กำลังประทุษร้ายทางกายภาพแต่เพียงเท่านั้น เป็นการคุ้มครองเสรีภาพและความเป็นอยู่ส่วนตัว ในการกำหนดให้การรบกวนความเป็นอยู่ส่วนตัวหรือการดำเนินชีวิตตามปกติของผู้อื่นอย่างต่อเนื่องเป็นความผิดอาญา และเพื่อป้องกันพฤติกรรมการเฝ้าติดตาม หรือการกลั่นแกล้งรังแกที่สร้างความหวาดกลัวแก่ผู้เสียหายได้ เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายและการป้องปรามอาชญากรรม เป็นการเพิ่มความชัดเจนและปรับปรุงกลไกทางกฎหมายให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล ได้แก่ ความผิดที่เกิดขึ้นนอกราชอาณาจักร การให้อำนาจศาลสั่งกักกันผู้กระทำผิดติดนิสัย การเพิ่มโทษสำหรับผู้กระทำผิดซ้ำ ***(เว็บไซต์)*** - เนื่องจากเป็นมาตรการสำคัญในการอุดช่องว่างทางกฎหมายและยกระดับการคุ้มครอง	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
สิทธิและเสรีภาพ ตลอดจนความปลอดภัยของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เด็กและสตรี ให้สอดคล้องกับรูปแบบอาชญากรรม สภาพการณ์หรือบริบทของสภาพสังคมที่ได้เปลี่ยนแปลงไปแล้ว ***(กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว)*** - เนื่องจาก ประมวลกฎหมายอาญาฉบับเดิมยังไม่ครอบคลุมและไม่เพียงพอต่อการรับมือกับอาชญากรรมในปัจจุบันได้ การขยายตัวของอาชญากรรมทางเพศและการคุกคามต่อเสรีภาพโดยกระทำผ่านคอมพิวเตอร์และสื่อสังคมออนไลน์ในรูปแบบไร้พรมแดนมีแนวโน้มรุนแรงขึ้น ดังนั้นในการขยายขอบเขตของ มาตรา 8 (3) และ (7) ให้ครอบคลุมฐานความผิด เช่น การสะกดรอยตามหรือการส่งข้อความลามกอนาจารมุ่งหมายกระทำชำเราเด็กจากต่างประเทศ จึงเป็นกลไกสำคัญในการปิดช่องว่างทางกฎหมาย การปรับปรุงกฎหมายครั้งนี้ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งช่วยให้เกิดความยืดหยุ่นและการลงโทษที่มีสัดส่วนตรงกับความร้ายแรงของพฤติการณ์ ช่วยคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเท่าทันสถานการณ์ ***(สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)*** - การเพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับเสรีภาพและความผิดเกี่ยวกับเพศนั้น ให้เป็นความผิดตามร่างกฎหมาย (ร่างมาตรา 4 ถึงร่างมาตรา 7) เนื่องจาก การแสวงหาประโยชน์ทางเพศและการละเมิดเสรีภาพของบุคคลมีรูปแบบที่ซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะการกระทำที่อาศัยการหลอกลวง การบังคับ หรือการแสวงหาประโยชน์จากผู้เสียหาย การเพิ่มบทบัญญัติดังกล่าวจะช่วยให้กฎหมายมีความครอบคลุมและสามารถดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งเป็นการเพิ่มความคุ้มครองแก่เด็ก ผู้เปราะบาง และประชาชนทั่วไป ตลอดจนช่วย	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
ป้องกันและยับยั้งการกระทำความผิดได้ดียิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม ควรกำหนดองค์ประกอบความผิดให้ชัดเจน เพื่อไม่ให้กระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนเกินสมควร และเพื่อป้องกันการตีความที่กว้างเกินไปในการบังคับใช้กฎหมายได้ ***(กรมสุขภาพจิต)*** - หลักการกำหนดขอบเขตของการใช้กฎหมายอาญาบังคับแก่บุคคลที่กระทำความผิดนอกอาณาเขตของรัฐ คือ หลักบุคคล (The Active Personality Principle) หลักบุคคลมีที่มาจากทฤษฎีอำนาจพิจารณาเฉพาะตัวบุคคลที่ให้ศาลของรัฐหนึ่ง ๆ มีอำนาจพิจารณาพิพากษาการกระทำความผิดอาญาที่เกิดขึ้นนอกอาณาเขตของรัฐได้ในเมื่อคนสัญชาติของรัฐนั้นเป็นผู้กระทำความผิดเป็นหนึ่งในหลาย ๆ หลักที่ใช้สัญชาติของบุคคลเป็นจุดเกาะเกี่ยว โดยหลักนี้เกิดขึ้นสืบเนื่องมาจากการที่รัฐต่าง ๆ นั้น ได้ถือหลักอย่างเคร่งครัดว่ารัฐจะไม่ยอมส่งตัวคนชาติของตน ไปให้รัฐอื่นลงโทษในฐานะผู้ร้ายข้ามแดนเป็นอันขาด ดังนั้น รัฐจึงต้องสถาปนาอำนาจลงโทษคนชาติของตนซึ่งไปกระทำความผิดอาญานอกอาณาเขตของรัฐเสียเอง แต่มีข้อแม้ว่าบุคคลที่กระทำความผิดนั้นจะต้องยังไม่เคยถูกดำเนินคดีสำหรับการกระทำนั้นมาก่อน เหตุผลที่มาสนับสนุนการใช้อำนาจลงโทษบุคคลที่กระทำความผิดอาญาตามหลักบุคคล ได้แก่ (1) เพื่อป้องกันไม่ให้คนสัญชาติของรัฐที่ไปกระทำความผิดอาญาในรัฐต่างประเทศรอดพ้นจากการถูกลงโทษไปได้ เมื่อบุคคลนั้นกลับเข้ามาในรัฐเจ้าของสัญชาติแล้วเพราะในกรณีเช่นนี้รัฐเจ้าของสถานที่เกิดเหตุจะไม่สามารถใช้อำนาจลงโทษเหนือผู้กระทำความผิดตามหลักดินแดนได้แล้ว และการดำเนินการเพื่อส่งตัวผู้ร้ายข้ามแดนไม่อาจกระทำได้ด้วยเพราะรัฐจะไม่ส่งคนชาติของ	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
รัฐออกไปให้รัฐอื่นลงโทษในฐานะผู้ร้ายข้ามแดน (2) เพื่อป้องกันการถูกครหาจากรัฐเจ้าของสถานที่เกิดเหตุว่ารัฐเจ้าของสัญชาติของผู้กระทำความผิดไม่สามารถลงโทษคนสัญชาติของตนที่ได้กระทำความผิดอาญาในอาณาเขตของรัฐต่างประเทศได้ (3) เพื่อแสดงความรับผิดชอบต่อรัฐเจ้าของสถานที่เกิดเหตุ ในกรณีที่รัฐเจ้าของสัญชาติของผู้กระทำความผิดไม่สามารถส่งตัวบุคคลนั้นออกไปในฐานะผู้ร้ายข้ามแดนและเป็นการยืนยันถึงอำนาจของรัฐเหนือพลเมืองของตนด้วย และ (4) เพื่อปกป้องผลประโยชน์ของรัฐไม่ให้ถูกทำลายโดยคนสัญชาติของรัฐที่อยู่ในรัฐต่างประเทศ ทั้งนี้ กฎหมายระหว่างประเทศไม่ได้กำหนดกรอบของการใช้กฎหมายอาญาบังคับแก่บุคคลที่กระทำความผิดอาญานอกอาณาเขตของรัฐ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นคนสัญชาติของรัฐไว้ว่าจะต้องจำกัดไว้แต่เฉพาะความผิดอาญาที่ร้ายแรงเท่านั้น เพราะฉะนั้น รัฐจึงมีอำนาจบัญญัติกฎหมายอาญาให้มีขอบเขตในการใช้บังคับแก่คนสัญชาติของรัฐที่กระทำความผิดนอกอาณาเขตของรัฐได้ในทุกฐานความผิดกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (ICCPR) ข้อ 15 (1) กำหนดให้ “บุคคลย่อมไม่ต้องรับผิดทางอาญาเพราะกระทำการหรือเว้นกระทำการใดซึ่งในขณะที่กระทำไม่มีความผิดอาญาตามกฎหมายภายในหรือกฎหมายระหว่างประเทศ และจะลงโทษให้หนักกว่าโทษที่มีอยู่ในขณะที่ได้กระทำความผิดอาญาไม่ได้ หากภายหลังการกระทำความผิดนั้นได้มีบทบัญญัติของกฎหมายกำหนดโทษเบาลง ผู้กระทำผิดย่อมได้รับประโยชน์จากบทบัญญัตินั้น” รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 29 วรรคหนึ่ง กำหนดให้ “บุคคล	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
ไม่ต้องรับโทษอาญา เว้นแต่ได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแก่บุคคลนั้นจะหนักกว่าโทษที่บัญญัติไว้ในกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำความผิดไม่ได้” ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มาตรา 4 แห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ ให้ยกเลิกความในวรรคสอง (7) ของมาตรา 8 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ในกรณีความผิดต่อเสรีภาพที่ได้กระทำลงนอกราชอาณาจักรจะต้องรับโทษในราชอาณาจักร โดยเพิ่มเติมความผิดการกระทำความผิดซ้ำด้วยการเฝ้าติดตามอันเป็นการรบกวนความเป็นส่วนตัวหรือการดำเนินชีวิตตามปกติของผู้อื่น หรือกระทำซ้ำด้วยการกลั่นแกล้งรังแก โดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นได้รับความอับอาย เดือดร้อนหวาดกลัว หรือได้รับอันตรายแก่กาย จิตใจ อนามัย เสรีภาพ ชื่อเสียง หรือทรัพย์สิน ตลอดจนเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำได้รับอันตรายสาหัสหรือตาย (มาตรา 309/1 มาตรา 309/2 และมาตรา 309/3 แห่งร่างพระราชบัญญัตินี้) การกระทำหน่วงเหนี่ยวหรือกักขังผู้อื่น หรือกระทำด้วยประการใด ให้ผู้อื่นปราศจากเสรีภาพในร่างกาย และให้ผู้อื่นนั้นกระทำการใดให้แก่ผู้กระทำหรือบุคคลอื่น (มาตรา 310 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายอาญา) มาตรา 5 แห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่ง (4) ของมาตรา 41 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ในกรณีที่ความผิดเกี่ยวกับเพศเป็นความผิดที่ศาลมีอำนาจพิจารณาให้กักกันได้เมื่อเป็นผู้กระทำความผิดติดนิสัย โดยเพิ่มเติมความผิดกรณีการทำ ผลิต มีไว้ครอบครอง นำเข้าหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักร หรือเผยแพร่สื่อลามกอนาจารใด ๆ เพื่อความประสงค์แห่งการค้า	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
หรือเพื่อแจกจ่าย การครอบครองสื่อลามกอนาจารเด็กเพื่อแสวงหาประโยชน์ในทางเพศสำหรับตนเองหรือผู้อื่น และการกระทำส่งต่อ เผยแพร่ หรือครอบครองเพื่อส่งต่อซึ่งสื่อลามกอนาจารเด็ก (มาตรา 287 มาตรา 287/1 และมาตรา 287/2 แห่งประมวลกฎหมายอาญา) มาตรา 6 แห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่ง (10) ของมาตรา 93 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ในกรณีความผิดเกี่ยวกับเพศเป็นความผิดที่ศาลมีอำนาจพิจารณาเพิ่มโทษได้เมื่อมีการกระทำผิดซ้ำ โดยเพิ่มเติมความผิดกรณีให้ความช่วยเหลือ ให้ความสะดวก หรือคุ้มครองการค้าประเวณีของผู้อื่น การรับประโยชน์ไม่ว่ารูปแบบใดจากการค้าประเวณีของผู้อื่นหรือจากผู้ซึ่งค้าประเวณี การบังคับ ขู่เข็ญ หลอกลวง หรือใช้อำนาจครอบงำผู้อื่น หรือรับผู้อื่นเข้าทำงานเพื่อการค้าประเวณี การจัดให้มีการค้าประเวณีระหว่างผู้ซึ่งค้าประเวณีกับผู้ใช้บริการ การปกปิดหรืออำพรางแหล่งที่มาของรายได้หรือทรัพย์สินซึ่งได้มาจากการค้าประเวณี การอยู่ร่วมกับผู้ซึ่งค้าประเวณีหรือสมาคมกับผู้ซึ่งค้าประเวณีคนเดียวหรือหลายคนเป็นอาจิณและไม่สามารถแสดงที่มาของรายได้ในการดำรงชีพของตน การขัดขวางการดำเนินกิจการของหน่วยงานที่ดูแลในการป้องกัน ควบคุม ช่วยเหลือ หรือให้การศึกษาแก่ผู้ซึ่งค้าประเวณี ผู้ซึ่งจะเข้าร่วมในการค้าประเวณี หรือผู้ซึ่งอาจได้รับอันตรายจากการค้าประเวณี การทำ การผลิต มีไว้ครอบครอง การนำเข้าหรือการส่งออกไปนอกราชอาณาจักร หรือเผยแพร่สื่อลามกอนาจารใด ๆ เพื่อความประสงค์แห่งการค้านั้น หรือเพื่อแจกจ่าย การครอบครองสื่อลามกอนาจารเด็กเพื่อแสวงหาประโยชน์ในทางเพศสำหรับตนเองหรือผู้อื่น และการกระทำส่งต่อ เผยแพร่ หรือ	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
ครอบครองเพื่อส่งต่อซึ่งสื่อลามกอนาจารเด็ก (มาตรา 286 มาตรา 287 มาตรา 287/1 และมาตรา 287/2 แห่งประมวลกฎหมายอาญา) มาตรา 7 แห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่ง (12) ของมาตรา 93 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ในกรณีความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพเป็นความผิดที่ศาลมีอำนาจพิจารณาเพิ่มโทษได้เมื่อมีการกระทำผิดซ้ำ โดยเปลี่ยนแปลงฐานความผิดจากเดิม “กรณีกระทำการหน่วงเหนี่ยวหรือกักขังผู้อื่นหรือกระทำด้วยประการใดให้ผู้อื่นปราศจากเสรีภาพในร่างกาย (มาตรา 310 แห่งประมวลกฎหมายอาญา)” เป็น “กรณีกระทำการหน่วงเหนี่ยวหรือกักขังผู้อื่น หรือกระทำด้วยประการใดให้ผู้อื่นปราศจากเสรีภาพในร่างกายและให้ผู้อื่นนั้นกระทำการใดให้แก่ผู้กระทำหรือบุคคลอื่น (มาตรา 310 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายอาญา)” เห็นว่า การกำหนดหลักความรับผิดของการกระทำผิดนอกราชอาณาจักรให้ต้องรับโทษภายในราชอาณาจักรตามมาตรา 8 วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายอาญาเพิ่มเติม จะทำให้สามารถดำเนินคดีกับผู้ที่กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศและความผิดต่อเสรีภาพ ซึ่งเป็นอาชญากรรมไร้พรมแดนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การกำหนดหลักความรับผิดเกี่ยวกับเพศเป็นความผิดที่ศาลมีอำนาจพิจารณาให้กักกันได้เมื่อเป็นผู้กระทำความผิดติดนิสัย และการกำหนดหลักความรับผิดเกี่ยวกับเพศและความผิดต่อเสรีภาพเป็นความผิดที่ศาลมีอำนาจพิจารณาเพิ่มโทษได้เมื่อมีการกระทำผิดซ้ำตามมาตรา 41 วรรคหนึ่ง หรือมาตรา 93 วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายอาญาเพิ่มเติม จะทำให้ผู้กระทำผิดคิดทบทวน และได้มีความยับยั้งใจมากยิ่งขึ้น ทำให้การบังคับใช้กฎหมายอาญานั้น	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ดังนั้น จึงเห็นด้วยกับหลักการเพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับเสรีภาพ และความผิดเกี่ยวกับเพศ เพื่อให้เป็นความผิดตามร่างกฎหมายฉบับนี้ ได้แก่ การกำหนดให้ความผิดเกี่ยวกับเพศและความผิดต่อเสรีภาพเป็นความผิดที่กระทำนอกราชอาณาจักรให้ต้องรับโทษภายในราชอาณาจักร การกำหนดให้ความผิดเกี่ยวกับเพศเป็นความผิดที่ศาลมีอำนาจพิจารณาให้กักกันได้เมื่อผู้กระทำผิดติดนิสัย และการกำหนดให้ความความผิดเกี่ยวกับเพศและความผิดต่อเสรีภาพเป็นความผิดที่ศาลมีอำนาจพิจารณาพิพากษาเพิ่มโทษได้เมื่อมีการกระทำผิดซ้ำ ซึ่งสอดคล้องกับหลักบุคคล กติการะหว่างประเทศและรัฐธรรมนูญ ***(กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ)***	

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- ควรกำหนดนิยามและองค์ประกอบความผิดให้มีความชัดเจนและรัดกุม เพื่อไม่ให้กระทบกระเทือนต่อเสรีภาพในการแสดงออกโดยสุจริต ***(เว็บไซต์)***

2. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการกำหนดให้การกระทำให้เกิดความไว้วางใจโดยชักจูง ล่อลวง หรือกระทำด้วยประการใด ๆ เป็นความผิดตามร่างกฎหมายนี้ (ร่างมาตรา 9)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นและความยุ่งยากตามกฎหมายเดิม ซึ่งกฎหมายอาญาในปัจจุบันยังไม่ครอบคลุมถึงพฤติการณ์ชักจูง ล่อลวง หรือการกระทำทางเพศผ่านระบบออนไลน์ ทำให้ยังไม่มีบทกำหนดโทษที่ชัดเจน จากข้อมูลการปฏิบัติงานจริง พบว่าก่อนเกิดเหตุล่วงละเมิดทางเพศหรือการบันทึกภาพวิดีโอเด็ก จะมีพฤติการณ์พูดคุย หลอกล่อ ชักจูง ยุยง หรือส่งเสริมล่วงหน้าเสมอ จึงจำเป็นต้อง	- ไม่เห็นด้วย โดยไม่แสดงความคิดเห็นแต่อย่างใด ***(เว็บไซต์)***

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
นำกระบวนการของการกระทำความผิดตั้งแต่ระยะเริ่มต้นที่มีการเฝ้าติดตามผู้เสียหาย เด็กและเยาวชนเป็นกลุ่มเปราะบางอย่างยิ่ง อาจขาดวุฒิภาวะ และมักแยกแยะเจตนาแอบแฝงหรือไม่เท่าทันความคิดผู้ใหญ่ที่มีเจตนาร้าย ทำให้ถูกล่อลวงได้โดยง่าย ในมิติด้านสาธารณสุข บาดแผลทางจิตใจจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศในวัยเด็ก อาจส่งผลกระทบระยะยาวได้ โดยมีความเชื่อมโยงกับความเสี่ยงที่สูงขึ้นต่อปัญหาสุขภาพจิต การทำร้ายตนเอง และการใช้สารเสพติดในอนาคต เป็นการนำแนวคิด เรื่อง การล่อล่วงเพื่อล่วงละเมิดทางเพศ มาบัญญัติเป็นความผิดทางอาญา ซึ่งช่วยตัดวงจรอาชญากรรมตั้งแต่ต้นทางก่อนที่จะนำไปสู่การล่วงละเมิดทางเพศ การข่มขู่ทางเพศ หรือการผลิตสื่อล่วงละเมิดทางเพศเด็ก ช่วยให้ภาครัฐสามารถเข้ายับยั้ง ป้องกันความเสียหาย และคุ้มครองเด็กได้ตั้งแต่ระยะเริ่มต้นก่อนเกิดเหตุร้ายแรง ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานและแนวทางการคุ้มครองเด็กในระดับสากลอีกด้วย การกำหนดให้พฤติกรรมดังกล่าวเป็นความผิดทางอาญา จะช่วยป้องปรามผู้กระทำผิด สร้างความตระหนักรู้แก่สังคม และลดปริมาณสื่อลามกอนาจารเด็กบนโลกออนไลน์ได้อย่างมีนัยสำคัญ ***(เว็บไซต์)*** - เนื่องจากมีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาในปัจจุบัน เช่น การใช้ชื่อเสียง ทรัพย์สิน หรือการชักจูงผู้เสียหายโดยเฉพาะที่เป็นเด็กด้วยวิธีการอื่นใดเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ในทางเพศ ซึ่งผู้เสียหายกลุ่มดังกล่าวปราศจากความระมัดระวังตัวตามวิสัยและพฤติการณ์เพียงพอ จึงควรมีบทบัญญัติที่กำหนดให้การกระทำนั้นเป็นความผิด	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
เป็นการเฉพาะ ***(กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว)*** - เนื่องจาก บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายอาญาที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน การรับผิดทางอาญาจะเกิดขึ้นต่อเมื่อพฤติการณ์เข้าสู่ขั้นพยายามกระทำความผิด หรือความผิดสำเร็จแล้ว ในฐานความผิดเกี่ยวกับการกระทำอนาจารหรือการข่มขืนกระทำชำเรา ส่งผลให้การบังคับใช้กฎหมายมีความจำกัดและแคบจนเกินไป เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายจึงไม่สามารถเข้าไปยับยั้งระงับเหตุการณ์ได้อย่างทันท่วงที การสร้างความไว้วางใจเพื่อล่อลวงเด็กหรือเยาวชน เป็นขั้นตอนสำคัญผู้กระทำความผิดใช้ก่อนแสวงหาประโยชน์ทางเพศ การกำหนดให้พฤติการณ์ดังกล่าวเป็นความผิดระยะเริ่มต้น จึงเป็นมาตรการทางกฎหมายที่สำคัญยิ่งในการอุดช่องว่าง เพื่อให้เจ้าพนักงานสามารถเข้าตัดตอนกระบวนการกระทำความผิดและระงับเหตุได้ตั้งแต่พฤติการณ์ในเริ่มแรก ป้องกันมิให้เกิดความเสียหายในภายหลัง ก่อนที่เด็กหรือเยาวชนจะตกเป็นผู้เสียหายจากการล่วงละเมิดทางเพศอย่างแท้จริง อันเป็นการยกระดับมาตรการในการคุ้มครองเด็กที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล ***(สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)*** - การกำหนดให้การกระทำที่ทำให้เกิดความไว้วางใจโดยการชักจูง ล่อลวง หรือกระทำด้วยประการใด ๆ เป็นความผิดตามร่างมาตรา 9 เนื่องจากพฤติกรรมดังกล่าวมักเป็นขั้นตอนสำคัญที่ผู้กระทำความผิดใช้เพื่อเข้าถึง ควบคุม หรือแสวงหาประโยชน์จากผู้เสียหาย โดยเฉพาะเด็กและบุคคลที่อยู่ในภาวะเปราะบาง การกำหนดให้เป็นความผิดจะช่วยให้เจ้าหน้าที่สามารถป้องกันและระงับเหตุได้ตั้งแต่ระยะเริ่มต้น ก่อนที่จะเกิดความเสียหายร้ายแรง ควรกำหนดองค์ประกอบ	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
ความผิดให้ชัดเจน โดยต้องพิสูจน์ได้ว่าการชักจูงหรือล่อลวงมีเจตนาเพื่อเตรียมการหรือเอื้อให้เกิดการกระทำความผิดตามกฎหมาย เพื่อป้องกันการตีความที่กว้างเกินไป และไม่กระทบต่อการติดต่อสื่อสารหรือความสัมพันธ์โดยสุจริตของประชาชน ***(กรมสุขภาพจิต)*** - รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 4 วรรคหนึ่ง กำหนดให้ “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง” ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มาตรา 9 แห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ ให้เพิ่มการกระทำความผิดอันมีลักษณะเป็นการล่อลวง หรือทำให้เกิดความไว้วางใจโดยชักจูง หรือกระทำด้วยประการใด ๆ แก่บุคคลอายุไม่เกินสิบแปดปี เพื่อแสวงหาประโยชน์ในทางเพศสำหรับตนเองหรือผู้อื่นนั้น (ตามมาตรา 284/5 แห่งร่างพระราชบัญญัตินี้) การส่งหรือส่งต่อซึ่งข้อความ ภาพ เสียง หรือการสื่อความหมายอันมีลักษณะหรือเนื้อหาส่อไปในทางเพศแก่บุคคลอายุไม่เกินสิบแปดปี เพื่อแสวงหาประโยชน์ในทางเพศ (ตามมาตรา 284/6 แห่งร่างพระราชบัญญัตินี้) และการข่มขู่ผู้อื่นว่าจะเผยแพร่ ส่งหรือส่งต่อซึ่งข้อความ ภาพ หรือเสียงที่บันทึกไว้ หรือกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการเปิดเผยเกี่ยวกับเรื่องในทางเพศของผู้ถูกข่มขู่หรือของคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน พี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกันหรือร่วมแต่บิดาหรือมารดา ญาติสืบสายโลหิต หรือบุคคลอื่น ซึ่งมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดในทำนองเดียวกันของผู้ถูกข่มขู่ ซึ่งอาจทำให้ผู้ถูกข่มขู่กระทำการใด ไม่กระทำการใดหรือยินยอมต่อการกระทำใดในทางเพศ (ตามมาตรา 284/7 แห่งร่างพระราชบัญญัตินี้) เป็นความผิดตาม	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
ประมวลกฎหมายอาญา เห็นว่า โดยปัจจุบันประมวลกฎหมายอาญายังไม่ได้กำหนดให้ลักษณะการกระทำอันเป็นการแสวงหาประโยชน์ทางเพศ สำหรับตนเองหรือผู้อื่น กระทำให้เกิดความไว้วางใจโดยชักจูง ล่อลวง หรือกระทำด้วยประการใด ๆ หรือการส่งหรือส่งต่อซึ่งข้อความ ภาพ เสียง หรือการสื่อความหมายอันมีลักษณะหรือเนื้อหาส่อไปในทางเพศแก่บุคคลอายุไม่เกินสิบแปดปี เพื่อแสวงหาประโยชน์ในทางเพศ และการข่มขู่ว่าจะกระทำการอันเป็นการเปิดเผยเรื่องในทางเพศของผู้ข่มขู่หรือบุคคลซึ่งมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดในทำนองเดียวกันของผู้ถูกข่มขู่เพื่อแสวงหาประโยชน์ในทางเพศ เป็นความผิดเกี่ยวกับเพศ ดังนั้น จึงเห็นด้วยกับหลักการกำหนดให้การกระทำให้เกิดความไว้วางใจโดยชักจูง ล่อลวง หรือกระทำด้วยประการใด ๆ เป็นความผิดตามร่างกฎหมายนี้ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการรัฐธรรมนูญ ประกอบกับประมวลกฎหมายอาญาที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน ยังไม่มีการบัญญัติเกี่ยวกับการกระทำความผิดเพื่อแสวงหาประโยชน์ในทางเพศ สำหรับตนเองหรือผู้อื่นไว้อย่างชัดเจน การบัญญัติดังกล่าวทำให้ผู้กระทำผิดคิดทบทวนและมีความยับยั้งใจมากยิ่งขึ้น ***(กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ)***	

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- ควรกำหนดนิยาม คำว่า “ล่อลวง” หรือ “ชักจูง” รวมถึงองค์ประกอบความผิดให้มีความชัดเจนและรัดกุมในทางปฏิบัติ เพื่อป้องกันการตีความที่กว้างเกินไป อันอาจกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคลทั่วไป โดยไม่ตั้งใจ ***(เว็บไซต์)***

3. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการกำหนดบทเพิ่มโทษในกรณีการกระทำความผิดต่าง ๆ ให้ฐานความผิดเกี่ยวกับเพศและความผิดต่อเสรีภาพ ในร่างกฎหมายนี้ (ร่างมาตรา 10 ถึงร่างมาตรา 12)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- ความผิดเกี่ยวกับเพศและความผิดต่อเสรีภาพ ส่งผลกระทบร้ายแรงต่อร่างกาย จิตใจ การพัฒนาการ การศึกษา และคุณภาพชีวิตของผู้เสียหายในระยะยาว โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน กฎหมายในปัจจุบันยังมีบทกำหนดโทษที่ไม่เพียงพอ และยังไม่มีโทษที่ชัดเจนสำหรับพฤติการณ์ในความผิดรูปแบบใหม่ สภาพปัญหาและความเสี่ยงในปัจจุบันพบการกระทำความผิดโดยบุคคลใกล้ชิด บุคคลในครอบครัว หรือผู้มีอำนาจปกครองดูแลเพิ่มมากขึ้น มีการกระทำความผิดในลักษณะที่วางแผนเป็นขบวนการ ใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยกระทำผิด หรือกระทำต่อผู้เสียหายหลายคน แนวโน้มการกระทำความผิดซ้ำ ตามสถิติอาชญากรรมทางเพศพบว่าผู้กระทำผิดมีแนวโน้มกระทำความผิดซ้ำสูง จึงจำเป็นต้องมีมาตรการทางกฎหมายที่เข้มงวดขึ้นเพื่อควบคุมและป้องปราม เพิ่มการคุ้มครองเด็กและกลุ่มเปราะบาง กำหนดบทลงโทษที่รุนแรงขึ้นหากกระทำต่อกลุ่มเปราะบาง ได้แก่ เด็ก ผู้ทุพพลภาพ ผู้สูงอายุ สตรีมีครรภ์ หรือผู้ที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ เพิ่มโทษเป็นพิเศษกรณีผู้กระทำผิดเป็นผู้มีอำนาจเหนือ ผู้ใช้อำนาจปกครอง หรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการคุ้มครองดูแลผู้เสียหาย ป้องปรามและแยกผู้กระทำผิดที่เป็นภัยออกจากสังคม ซึ่งบทลงโทษที่หนักขึ้นช่วยให้เกิดความเกรงกลัว ไม่กล้ากระทำผิด และไม่เอาเป็นเยี่ยงอย่าง	- ไม่เห็นด้วย โดยไม่แสดงความคิดเห็นแต่อย่างใด ***(เว็บไซต์)***

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
ช่วยเพิ่มกลไกแยกผู้กระทำผิดที่เป็นภัยร้ายแรงออกจากสังคมได้ยาวนานยิ่งขึ้น ผ่านการกักกันผู้กระทำผิดติดนิสัย และการเพิ่มโทษกรณีกระทำความผิดผิดซ้ำ ***(เว็บไซต์)*** - เนื่องจากความผิดเกี่ยวกับเพศและเสรีภาพที่กระทำต่อบุพการี ผู้สืบสันดาน พี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมแต่บิดาหรือมารดา ญาติสืบสายโลหิต ศิษย์ซึ่งอยู่ในความดูแล ผู้อยู่ในความควบคุมตามหน้าที่ราชการ ผู้อยู่ในความปกครองในความพิทักษ์หรือในความอนุบาล หรือผู้อยู่ภายใต้อำนาจด้วยประการอื่นใด มักทำให้ผู้เสียหายต้องเผชิญหน้ากับผู้กระทำผิดอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ จนนำไปสู่ภาวะการกระทบกระเทือนจิตใจซ้ำ เกิดบาดแผลทางใจ (Retraumatization) และส่งผลกระทบทางจิตใจรุนแรงกว่าการกระทำต่อบุคคลทั่วไป ประกอบกับการเพิ่มโทษในพฤติการณ์รุนแรงอื่น ๆ เช่น การกระทำต่อกลุ่มเปราะบาง (เช่น บุคคลซึ่งไม่สามารถจะปกป้องตนเองอันเนื่องมาจากเป็นผู้ทุพพลภาพ ผู้มีจิตบกพร่องโรคจิต หรือจิต ฟั่นเฟือน คนป่วยเจ็บ คนชรา สตรีมีครรภ์ หรือผู้ซึ่งอยู่ ในภาวะไม่สามารถรู้ผิดชอบ) การกระทำผิดซ้ำ การกลั่นแกล้งรังแกที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อร่างกาย จิตใจ เสรีภาพ หรือทรัพย์สิน ตลอดจนการกระทำในที่สาธารณะ หรือต่อหน้าธารกำนัล หรือผ่านระบบคอมพิวเตอร์ เป็นต้น ล้วนมีความเหมาะสมและชอบด้วยวัตถุประสงค์ของประมวลกฎหมายอาญาในการเป็นเครื่องมือของรัฐเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อย คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพและความปลอดภัยของประชาชนในสังคม ***(กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว)*** - การกำหนดให้เพิ่มโทษหนึ่งในสามในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นครู อาจารย์ นายจ้าง ผู้มีอำนาจปกครองดูแล หรือกระทำต่อกลุ่มบุคคล	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
ที่มีความเปราะบาง ซึ่งเป็นการนำหลักการเดิมมารวบรวมและปรับปรุงให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น การกำหนดบทเพิ่มโทษนี้จะทำให้ผู้กระทำความผิดรู้สึกเกรงกลัวก่อนการกระทำ สร้างความยำเกรงต่อกฎหมาย ยับยั้งการกระทำความผิดได้มากขึ้น และหากถูกลงโทษแล้วจะรู้สึกเข็ดหลาบ ถือเป็นการสร้างกลไกการคุ้มครองความปลอดภัยให้แก่ผู้รับการศึกษา ลูกจ้าง และบุคคลในปกครองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ***(สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)*** - ในการกำหนดบทเพิ่มโทษสำหรับการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศและความผิดต่อเสรีภาพตามร่างมาตรา 10 ถึงร่างมาตรา 12 เนื่องจากความผิดลักษณะดังกล่าวส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อร่างกาย จิตใจ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และสิทธิของผู้เสียหาย การกำหนดบทเพิ่มโทษจะช่วยสะท้อนความร้ายแรงของการกระทำ มีส่วนในการยับยั้งการกระทำผิด และสร้างความเชื่อมั่นให้แก่สังคมในการคุ้มครองผู้เสียหาย โดยเฉพาะเด็ก สตรี และบุคคลที่อยู่ในภาวะเปราะบาง อย่างไรก็ตาม การเพิ่มโทษนั้น ควรกำหนดให้เหมาะสมกับระดับความร้ายแรงของการกระทำและพฤติการณ์ของคดี รวมทั้งต้องเปิดโอกาสให้ศาลใช้ดุลพินิจพิจารณาตามข้อเท็จจริงของแต่ละกรณี เพื่อให้การลงโทษเป็นธรรมและได้สัดส่วนกับความผิด ***(กรมสุขภาพจิต)*** - รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 4 วรรคหนึ่ง กำหนดให้ “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง” ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ในมาตรา 10 แห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ ให้ยกเลิกความในมาตรา 285 แห่งประมวลกฎหมายอาญา โดยให้เพิ่มการกระทำ	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
ความผิดอันมีลักษณะเป็นการพาบุคคลอายุเกินสิบห้าปีแต่ยังไม่เกินสิบแปดปีไปเพื่อการอนาจาร แม้ผู้นั้นจะยินยอมก็ตาม (มาตรา 283 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายอาญา) การพาผู้อื่นไปเพื่อการอนาจาร โดยใช้อุบายหลอกลวงขู่เข็ญ ใช้กำลังประทุษร้าย ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการอื่นใด (มาตรา 284 แห่งประมวลกฎหมายอาญา) การคุกคามทางเพศต่อผู้อื่น ถ้าการกระทำนั้นไม่เป็นความผิดฐานอนาจาร (มาตรา 284/1 แห่งประมวลกฎหมายอาญา) การกระทำความผิดอันมีลักษณะเป็นการล่อลวงหรือทำให้เกิดความไว้วางใจโดยชักจูง หรือกระทำด้วยประการใด ๆ แก่บุคคลอายุไม่เกินสิบแปดปี เพื่อแสวงหาประโยชน์ในทางเพศนั้น สำหรับตนเองหรือผู้อื่น (ตามมาตรา 284/5 แห่งร่างพระราชบัญญัตินี้) การส่งหรือส่งต่อซึ่งข้อความ ภาพ เสียง หรือการสื่อความหมายอันมีลักษณะหรือเนื้อหาส่อไปในทางเพศแก่บุคคลอายุไม่เกินสิบแปดปี เพื่อแสวงหาประโยชน์ในทางเพศ (ตามมาตรา 284/6 แห่งร่างพระราชบัญญัตินี้) หรือการข่มขู่ผู้อื่นว่าจะเผยแพร่ ส่งหรือส่งต่อซึ่งข้อความ ภาพ หรือเสียงที่บันทึกไว้ หรือกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการเปิดเผยเกี่ยวกับเรื่องในทางเพศของผู้ถูกข่มขู่ หรือของคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน พี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกันหรือร่วมแต่ บิดาหรือมารดา ญาติสืบสายโลหิต หรือบุคคลอื่น ซึ่งมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดในทำนองเดียวกันของผู้ถูกข่มขู่ ซึ่งอาจทำให้ผู้ถูกข่มขู่กระทำการใด ไม่กระทำการใดหรือยินยอมต่อการกระทำใดในทางเพศ (ตามมาตรา 284/7 แห่งร่างพระราชบัญญัตินี้) หากเป็นการกระทำแก่บุพการี ผู้สืบสันดาน พี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมแต่บิดาหรือมารดา ญาติสืบสายโลหิต ศิษย์ซึ่งอยู่ใน	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
ความดูแล ผู้อยู่ในความควบคุมตามหน้าที่ราชการ ผู้อยู่ในความปกครอง ในความพิทักษ์หรือในความอนุบาลผู้ใต้บังคับบัญชา ลูกจ้าง หรือผู้อยู่ภายใต้อำนาจด้วยประการอื่นใด ผู้กระทำต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ หนึ่งในสาม มาตรา 11 แห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ ให้ยกเลิกความในมาตรา 285/2 แห่งประมวลกฎหมายอาญา โดยให้เพิ่มการกระทำความผิดอันมีลักษณะเป็นการกระทำความผิดอนาจารแก่บุคคลอายุกว่าสิบห้าปีโดยขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย ทำให้บุคคลนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้บุคคลนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น หรือกระทำอนาจารแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปี โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม เป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำรับอันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตาย (มาตรา 278 แห่งประมวลกฎหมายอาญา) การกระทำความผิดอันมีลักษณะเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น เป็นธุระจัดหา ล่อไปหรือพาไป เพื่อการอนาจารซึ่งชายหรือหญิง แม้ผู้นั้นจะยินยอมก็ตาม (มาตรา 282 แห่งประมวลกฎหมายอาญา) การกระทำอันมีลักษณะเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น เป็นธุระจัดหา ล่อไป หรือพาไปเพื่อการอนาจารซึ่งชายหรือหญิง โดยใช้อุบายหลอกลวง ขู่เข็ญ ใช้กำลังประทุษร้าย ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการอื่นใด (มาตรา 283 แห่งประมวลกฎหมายอาญา) กระทำความผิดอันมีลักษณะเป็นการพาบุคคลอายุเกินสิบห้าปีแต่ยังไม่เกินสิบแปดปีไปเพื่อการอนาจาร แม้ผู้นั้นจะยินยอมก็ตาม (มาตรา 283 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายอาญา) การพาผู้อื่นไปเพื่อการอนาจาร โดยใช้อุบายหลอกลวงขู่เข็ญ ใช้กำลังประทุษร้าย ใช้อำนาจ	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
ครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการอื่นใด (มาตรา 284 แห่งประมวลกฎหมายอาญา) การคุกคามทางเพศต่อผู้อื่น ถ้าการกระทำนั้นไม่เป็นความผิดฐานอนาจาร (มาตรา 284/1 แห่งประมวลกฎหมายอาญา) การกระทำความผิดอันมีลักษณะเป็นการล่อลวง หรือทำให้เกิดความไว้วางใจโดยชักจูง หรือกระทำด้วยประการใด ๆ แก่บุคคลอายุไม่เกินสิบแปดปี เพื่อแสวงหาประโยชน์ในทางเพศ สำหรับตนเองหรือผู้อื่น (ตามมาตรา 284/5 แห่งร่างพระราชบัญญัตินี้) การส่งหรือส่งต่อซึ่งข้อความ ภาพ เสียง หรือการสื่อความหมายอันมีลักษณะหรือเนื้อหาส่อไปในทางเพศแก่บุคคลอายุไม่เกินสิบแปดปี เพื่อแสวงหาประโยชน์ในทางเพศ (ตามมาตรา 284/6 แห่งร่างพระราชบัญญัตินี้) หรือการข่มขู่ผู้อื่นว่าจะเผยแพร่ ส่งหรือส่งต่อซึ่งข้อความ ภาพ หรือเสียงที่บันทึกไว้ หรือกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการเปิดเผยเกี่ยวกับเรื่องในทางเพศของผู้ถูกข่มขู่ หรือของคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน พี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกันหรือร่วมแต่ บิดาหรือมารดา ญาติสืบสายโลหิต หรือบุคคลอื่น ซึ่งมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดในทำนองเดียวกันของผู้ถูกข่มขู่ ซึ่งอาจทำให้ผู้ถูกข่มขู่กระทำการใด ไม่กระทำการใด หรือจำยอมต่อการกระทำใดในทางเพศ (ตามมาตรา 284/7 แห่งร่างพระราชบัญญัตินี้) หากเป็นการกระทำแก่บุคคลซึ่งไม่สามารถปกป้องตนเองอันเนื่องมาจากเป็นผู้ทุพพลภาพ ผู้มีจิตบกพร่อง โรคจิต หรือจิตฟั่นเฟือน คนป่วยเจ็บ คนชรา สตรีมีครรภ์ หรือผู้ซึ่งอยู่ในภาวะไม่สามารถรู้ผิดชอบ ผู้กระทำต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ หนึ่งในสาม มาตรา 12 แห่งร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นการกำหนดความผิดการกระทำความผิดซ้ำ	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
กรณีการเฝ้าติดตามอันเป็นการรบกวนความเป็นอยู่ส่วนตัวหรือการดำเนินชีวิตตามปกติของผู้อื่น การกลั่นแกล้งรังแกโดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นได้รับความอับอาย เดือดร้อน หวาดกลัว หรือได้รับอันตรายแก่กาย จิตใจ อนามัย เสรีภาพ ชื่อเสียง หรือทรัพย์สิน โดยให้เพิ่มมาตรา 309/1 มาตรา 309/2 มาตรา 309/3 มาตรา 309/4 และมาตรา 309/5 ในประมวลกฎหมายอาญานั้น เห็นว่า ที่ผ่านมาแม้ปัญหาในการเฝ้าติดตามจะมีความรุนแรงและเกิดซ้ำบ่อย แต่ยังไม่พบว่ามีการดำเนินคดีอย่างจริงจัง เนื่องจากประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายเฉพาะที่จะเข้ามาควบคุมพฤติกรรมในการเฝ้าติดตาม เฉกเช่นในต่างประเทศ เว้นแต่ การเฝ้าติดตามนั้นในภายหลังผู้เสียหายได้ถูกทำร้ายร่างกายหรือถูกทำให้เสียหายแก่ชีวิตไปแล้ว จึงจะฟ้องร้องเป็นคดีอาญาได้ ดังนั้น จึงเห็นด้วยกับหลักการกำหนดบทเพิ่มโทษในกรณีการกระทำความผิดต่าง ๆ ให้ฐานความผิดเกี่ยวกับเพศและความผิดต่อเสรีภาพตามมาตรา 10 มาตรา 11 และมาตรา 12 แห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ เพื่อเป็นการคุ้มครองและป้องกันผู้ถูกกระทำไม่ให้ถูกละเมิดสิทธิความเป็นอยู่ส่วนตัวต่อไป ***(กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ)***	

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- ควรมุ่งเน้นให้ประชาชนได้รับรู้และตระหนักถึงบทลงโทษของกฎหมายอย่างทั่วถึง เพื่อให้เกิดผลในการป้องปรามและยับยั้งการกระทำผิดได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (***เว็บไซต์)***

4. ท่านเห็นว่าในปัจจุบันประมวลกฎหมายอาญา มีปัญหาเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กและบุคคลจากความผิดเกี่ยวกับการแสวงหาประโยชน์ทางเพศและการกระทำต่อเสรีภาพ หรือไม่อย่างไร และการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้หรือไม่ เพียงใด

1) ประมวลกฎหมายอาญาเดิมเน้นเอาผิดการกระทำทางกายภาพหรือการขู่เข็ญบังคับชัดเจน แต่ยังไม่ครอบคลุมภัยคุกคามทางเพศรูปแบบใหม่บนสื่อสังคมออนไลน์และแพลตฟอร์มดิจิทัลยังไม่มีบทบัญญัติโดยตรงสำหรับพฤติการณ์ล่วงหน้าก่อนเกิดเหตุร้ายแรง เช่น การสร้างความไว้วางใจเพื่อแสวงหาประโยชน์ทางเพศ การส่งสื่อลามกกับเด็ก การข่มขู่ด้วยเรื่องทางเพศ การเฝ้าติดตามคุกคามออนไลน์ การกลั่นแกล้งรังแกออนไลน์ รวมถึง การใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์สร้างภาพหรือวิดีโอปลอม

หากยังไม่เกิดความเสียหายแก่ร่างกายหรือทรัพย์สิน เจ้าพนักงานสอบสวนอาจดำเนินคดีได้ยากเนื่องจากไม่มีฐานความผิดเฉพาะ ส่งผลให้ต้องนำข้อหาลหุโทษมาปรับใช้ ซึ่งมีบทกำหนดโทษเบาเกินไป ทำให้อาชญากรไม่เกรงกลัว

เกิดปัญหาการตีความเรื่องความยินยอมของเด็กที่มีอายุเกิน 15 ปี แต่ยังไม่เกิน 18 ปี ในความผิดที่ไม่ถึงขั้นข่มขืนกระทำชำเรา ซึ่งเปิดช่องให้จำเลยใช้เป็นข้อต่อสู้เพื่อลดหย่อนโทษและอาจไม่สอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก

บัญญัติฐานความผิดใหม่ที่ชัดเจน ทำให้การกระทำผิดในลักษณะกดดันทางจิตใจ ล่อลวง หรือสร้างความไว้วางใจ มีบทลงโทษทางอาญา โดยไม่จำเป็นต้องรอให้เกิดความรุนแรงทางกายภาพขึ้นก่อน ช่วยคุ้มครองผู้เสียหายอย่างเป็นรูปธรรม ตอบสนองต่ออาชญากรรมออนไลน์สมัยใหม่ และเป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็กตามหลักสากล ซึ่งจะช่วยลดผลกระทบทางสังคม สาธารณสุข การศึกษา และการพัฒนาทุนมนุษย์ของประเทศในระยะยาว

ทำให้มีกฎหมายที่ชัดเจนแก่เจ้าหน้าที่รัฐ ทำให้สามารถป้องกัน ปราบปราม และดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ***(เว็บไซต์)***

2) ปัจจุบันมีการกระทำอันเป็นการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ และการคุกคามต่อเสรีภาพในความเป็นอยู่ส่วนบุคคลในรูปแบบของการล่อลวงให้เกิดความไว้วางใจเพื่อได้รับผลประโยชน์ทางเพศ การสื่อสารเรื่องทางเพศที่ไม่เหมาะสม การข่มขู่เรื่องทางเพศ การคุกคามโดยการเฝ้าติดตาม และการกลั่นแกล้งรังแกเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับได้มีการกระทำดังกล่าวผ่านระบบคอมพิวเตอร์ก่อให้เกิดผลกระทบต่อผู้เสียหายในวงกว้าง และส่งผลกระทบต่อสังคมอย่างร้ายแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกระทำต่อเด็กซึ่งเป็นกลุ่มเปราะบางที่อาจถูกล่อลวงหรือตกเป็นเหยื่อของผู้กระทำความผิดได้โดยง่าย จึงเห็นด้วยกับในหลักการของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ดังกล่าว โดยกำหนดให้พฤติการณ์ข้างต้นเป็นความผิดทางอาญาเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์หรือบริบทของสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ***(กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว)***

3) ประมวลกฎหมายอาญายังมีข้อขัดข้องและช่องว่างทางกฎหมาย เกี่ยวกับการเอาผิดพฤติกรรมสะกดรอยตามหรือคุกคามอย่างต่อเนื่อง และกลั่นแกล้งรังแกทางระบบคอมพิวเตอร์

ซึ่งที่ผ่านมาพนักงานสอบสวนจำเป็นต้องเลี่ยงไปใช้ข้อหาลหุโทษตามมาตรา 397 (ความผิดฐานก่อความเดือดร้อนรำคาญ) ซึ่งเป็นฐานความผิดที่มีอัตราโทษปรับเพียงเล็กน้อย และไม่สามารถป้องปรามผู้กระทำความผิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จึงถือเป็นการแก้ไขปัญหาที่ตรงจุดและช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนได้อย่างเป็นรูปธรรม และเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีความรัดกุมยิ่งขึ้น จึงมีข้อเสนอแนะในประเด็นสำคัญที่ควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

(1) ปัญหาการเพิ่มโทษซ้ำซ้อน ร่างกฎหมายกำหนดให้เพิ่มโทษตามอายุของเด็กผู้เสียหายอยู่แล้ว หากนำไปใช้ร่วมกับเหตุเพิ่มโทษตามมาตรา 285 และมาตรา 285/2 อาจทำให้ลงโทษซ้ำซ้อน จึงเสนอให้กำหนดข้อยกเว้นห้ามนำเหตุเพิ่มโทษดังกล่าวมารวมใช้ซ้ำ หากเหตุเพิ่มโทษนั้นเป็นองค์ประกอบในการยกระดับโทษอยู่แล้ว

(2) ปัญหาอายุความของคดีล่อลวงหรือค้าประเวณีเด็กทางออนไลน์ เนื่องจากเด็กผู้เสียหายมักไม่สามารถเปิดเผยเหตุการณ์ได้ทันที ทำให้คดีอาจขาดอายุความ จึงเสนอให้กำหนดบทบัญญัติพิเศษให้อายุความเริ่มนับเมื่อผู้เสียหายมีอายุครบ 18 ปีบริบูรณ์ เพื่อคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

(3) ประเด็นปัญหาความซ้ำซ้อนกับกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ คือ ความผิดฐานกลั่นแกล้งรังแกทางระบบคอมพิวเตอร์ตามร่างมาตรา 309/2 มีองค์ประกอบที่ทับซ้อนกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 มาตรา 14 และมาตรา 16 จึงเสนอให้กำหนดแนวทางปฏิบัติของพนักงานสอบสวนให้ชัดเจน โดยยึดหลักว่า “กฎหมายเฉพาะย่อมตัดบทกฎหมายทั่วไป” เพื่อป้องกันการตั้งข้อหาซ้ำซ้อนและไม่ให้กระทบต่อสิทธิของประชาชน ***(สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)***

4) ในปัจจุบันยังมีข้อจำกัดในการคุ้มครองเด็กและบุคคลจากความผิดเกี่ยวกับการแสวงหาประโยชน์ทางเพศและการกระทำต่อเสรีภาพ เนื่องจากรูปแบบการกระทำความผิดได้พัฒนาไปอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการใช้สื่อสังคมออนไลน์และเทคโนโลยีในการชักจูง ล่อลวง หรือสร้างความไว้วางใจกับผู้เสียหาย ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเดิมอาจไม่ครอบคลุมพฤติกรรมที่เป็นการเตรียมการก่อนเกิดความเสียหาย และอาจทำให้การป้องกันหรือดำเนินคดีเป็นไปได้ยาก การเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ สามารถช่วยแก้ไขปัญหาได้มาก โดยทำให้กฎหมายครอบคลุมพฤติกรรมที่เป็นการแสวงหาประโยชน์ทางเพศและการล่อลวงในรูปแบบใหม่ เพิ่มมาตรการคุ้มครองผู้เสียหาย และเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่สามารถดำเนินการป้องกันได้ตั้งแต่ระยะเริ่มต้นก่อนเกิดความเสียหายร้ายแรง อย่างไรก็ตาม เพื่อให้กฎหมายมีประสิทธิภาพสูงสุด ควรกำหนดองค์ประกอบความผิดให้ชัดเจน พัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย และส่งเสริมการให้ความรู้แก่ประชาชนและเด็กเกี่ยวกับการป้องกันภัยทางเพศและภัยทางออนไลน์ควบคู่กันไป เพื่อให้การคุ้มครองเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมและไม่กระทบต่อสิทธิของประชาชนเกินสมควร ***(กรมสุขภาพจิต)***

5) ความคิดเห็นเห็นจากกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีดังนี้

กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (ICCPR) ข้อ 24 กำหนดให้ “เด็กทุกคนย่อมมีสิทธิได้รับความคุ้มครองโดยมาตรการต่าง ๆ ที่จำเป็น ตามสถานะของผู้เยาว์จากครอบครัวของตน สังคมและรัฐ โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติอันเนื่องมาจากเชื้อชาติ ผิว เพศ ภาษา ศาสนา เผ่าพันธุ์แห่งชาติสังคม ทรัพย์สินหรือกำเนิด” กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (ICESCR) ข้อ 10 (3) กำหนดให้ “ควรมีมาตรการคุ้มครองและช่วยเหลือพิเศษแก่เด็กและผู้เยาว์ทั้งปวง โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติเนื่องจากชาติกำเนิดหรือเงื่อนไขอื่น ๆ เด็กและผู้เยาว์ควรได้รับการคุ้มครองจากการแสวงหาประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม การว่าจ้างเด็กให้ทำงานซึ่งเป็นภัยต่อจิตใจหรือสุขภาพหรือเป็นอันตรายต่อชีวิตหรืออาจจะขัดขวางพัฒนาการตามปกติของเด็กควรได้รับการลงโทษตามกฎหมาย รัฐควรกำหนดอายุขั้นต่ำซึ่งห้ามไม่ให้มีการจ้างแรงงานเด็กและกำหนดให้มีโทษตามกฎหมายด้วย”

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 4 วรรคหนึ่ง กำหนดให้ “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง” และมาตรา 27 วรรคสี่ กำหนดให้ “มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิหรือเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น หรือเพื่อคุ้มครองหรืออำนวยความสะดวกให้แก่เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ หรือผู้ด้อยโอกาส ย่อมไม่ถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม” มาตรา 71 วรรคสาม กำหนดให้ “รัฐพึงให้ความช่วยเหลือเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ยากไร้ และผู้ด้อยโอกาส ให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ และคุ้มครองป้องกันมิให้บุคคลดังกล่าวถูกใช้ความรุนแรงหรือปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม รวมตลอดทั้งให้การบำบัด ฟื้นฟูและเยียวยาผู้ถูกกระทำการดังกล่าว” ซึ่งเป็นการกำหนดหลักการรัฐพึงให้ความช่วยเหลือ เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ยากไร้ และผู้ด้อยโอกาส

ปัจจุบันมีการกระทำการอันเป็นการแสวงหาประโยชน์ในทางเพศ และการคุกคามต่อเสรีภาพในความเป็นอยู่ส่วนบุคคลในรูปแบบของการล่อลวงให้เกิดความไว้วางใจเพื่อได้รับประโยชน์ในทางเพศ การสื่อสารเรื่องทางเพศที่ไม่เหมาะสม การข่มขู่เรื่องทางเพศ การคุกคามโดยการเฝ้าติดตามและการกลั่นแกล้งรังแกเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับได้มีการกระทำดังกล่าวผ่านระบบคอมพิวเตอร์ก่อให้เกิดผลกระทบต่อผู้ถูกกระทำในวงกว้าง และส่งผลกระทบต่อสังคมอย่างร้ายแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการกระทำ ต่อเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นกลุ่มเปราะบางที่อาจถูกล่อลวงหรือตกเป็นเหยื่อของผู้กระทำความผิดได้โดยง่าย

การเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้จะเป็นการกำหนดกลไกในการคุ้มครองสิทธิและสวัสดิภาพของบุคคลในกรณีการแสวงหาประโยชน์ในทางเพศ และการคุกคาม ต่อเสรีภาพในความเป็นอยู่ส่วนบุคคลในรูปแบบของการล่อลวงให้เกิดความไว้วางใจเพื่อได้รับประโยชน์ ในทางเพศ การสื่อสารเรื่องทางเพศที่ไม่เหมาะสม การข่มขู่เรื่องทางเพศ การคุกคามโดยการเฝ้าติดตาม และการกลั่นแกล้งรังแกให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ***(กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ)***

5. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

1) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา ดังนี้

- ควรมีการพัฒนากลไกในการคุ้มครองเชิงรุกและการนำมาตรการสากลมาใช้ โดยการพัฒนากลไกป้องกันตั้งแต่ต้นน้ำ เช่น การกำหนดมาตรการสั่งคุ้มครอง ตามแนวทางกฎหมายต่างประเทศ หรือการให้อำนาจเข้าควบคุมตัวผู้เข้าข่ายละเมิดทางเพศเด็กได้ทันท่วงที รวมทั้ง การเพิ่มระบบคัดกรองและตรวจสอบประวัติเพื่อป้องกันการแจ้งความกลั่นแกล้งกัน

- การช่วยเหลือผู้เสียหายและการสร้างความตระหนักรู้ โดยการเปิดช่องทางแจ้งเหตุที่ปลอดภัยและเข้าถึงง่าย เนื่องจากเด็กมักหวาดกลัว ไม่กล้าแจ้งผู้ปกครองโดยตรง แต่มักเปิดเผยกับเพื่อนหรือคนใกล้ชิด และให้ความสำคัญกับประเด็นกรณีเด็กเป็นผู้กระทำความผิดเสียเอง โดยการกำหนดมาตรฐานการพิจารณาคดีโดยยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง และการดำเนินมาตรการป้องกันโดยการสร้างความตระหนักรู้ในสังคมและการเยียวยาผู้เสียหายควบคู่ไปกับการบังคับใช้นโยบายทางกฎหมาย

- กฎหมายมีความสอดคล้องกับรูปแบบความเสี่ยงและการแสวงหาประโยชน์ที่เกิดขึ้นในยุคดิจิทัล จึงควรรีบผลักดันให้กฎหมายมีผลบังคับใช้โดยเร็วที่สุด เนื่องจากปัญหาเกิดขึ้นมานานแล้ว และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

- ควรพิจารณาร่างกฎหมายฉบับนี้ในมิติต่าง ๆ อาทิ ด้านการคุ้มครองเด็ก ด้านสาธารณสุข และด้านการพัฒนาทุนมนุษย์ของประเทศ โดยพิจารณาควบคู่กับมิติด้านกฎหมายอาญา

- การล่วงละเมิดและการแสวงหาประโยชน์ทางเพศต่อเด็กสร้างบาดแผลทางจิตใจและส่งผลกระทบระยะยาวต่อสุขภาพจิต การศึกษา ความสามารถในการประกอบอาชีพและคุณภาพชีวิต อีกทั้ง อาจมีความเชื่อมโยงกับภาวะซึมเศร้า ความวิตกกังวล การทำร้ายตนเอง และการใช้สารเสพติด ซึ่งมิใช่ความล้มเหลวทางศีลธรรมของผู้เสียหาย

- ผลกระทบจากการล่วงละเมิดสร้างต้นทุนทางสังคมในระยะยาวแก่ระบบสาธารณสุข ระบบการศึกษา ระบบยุติธรรม และผลิตภาพทางเศรษฐกิจ ดังนั้น การป้องกันภัยแก่เด็กจึงเป็นการลงทุนด้านทุนมนุษย์ที่สำคัญ และการคุ้มครองเด็กอย่างทันท่วงทีช่วยลดผลกระทบข้ามรุ่น เนื่องจากการเยียวยาบาดแผลทางจิตใจตั้งแต่ต้นทางจะช่วยป้องกันไม่ให้ส่งผลกระทบต่อเนื่องไปยังครอบครัวและเด็กในรุ่นถัดไป

- ควรเพิ่มบทบัญญัติรองรับการกระทำความผิดผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ให้ชัดเจน โดยเฉพาะการสร้างและการเผยแพร่สื่อทางเพศปลอม

- ควรกำหนดขอบเขตหรือคำอธิบายถ้อยคำในกฎหมายลำดับรองให้ชัดเจน เช่น การกระทำอย่างต่อเนื่องหรือกระทำซ้ำ หรือการล่อลวงให้เกิดความไว้วางใจ เป็นต้น เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการตีความที่กว้างเกินไปอันอาจกระทบต่อสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชน หรือป้องกันการกลั่นแกล้งกล่าวหาที่ทำได้ง่ายและกระทบต่อผู้ถูกกล่าวหา

- ควรพิจารณาทบทวนการกำหนดให้เป็นความผิดอันยอมความได้ในคดีคุกคามหรือกลั่นแกล้งรังแกเนื่องจากผู้เสียหายอาจถูกข่มขู่หรือกดดันให้ยอมความ ซึ่งจะทำให้เจตนารมณ์ในการคุ้มครองความปลอดภัยไม่บรรลุผล

- ควรกำหนดบทลงโทษให้หนักขึ้นกว่าในปัจจุบัน และหากเป็นการกระทำผิดซ้ำควรกำหนดโทษให้หนักยิ่งขึ้น และควรจัดให้มีการทบทวนกฎหมายอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เท่าทันต่อรูปแบบอาชญากรรมทางเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

- ควรเสริมสร้างความรู้และทักษะความเชี่ยวชาญแก่พนักงานสอบสวน ตำรวจ และอัยการ เกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ จิตวิทยาอาชญากรรมออนไลน์และการแสวงหาจัดเก็บพยานหลักฐานดิจิทัลที่รัดกุม

- ควรกำหนดมาตรการคุ้มครองเด็กและผู้เสียหายเป็นพิเศษ โดยมุ่งเน้นกระบวนการคัดแยก พยานหลักฐาน และการสอบสวนที่ใช้แนวทางคำนึงถึงบาดแผลทางจิตใจของผู้เสียหาย เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดภาวะสะเทือนใจซ้ำสอง

- ควรบูรณาการการทำงานร่วมกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) และกรมสุขภาพจิต เพื่อเยียวยา ฟื้นฟูสภาพจิตใจของผู้เสียหายอย่างเป็นระบบและรักษาความลับอย่างเคร่งครัด

- ควรส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ให้บริการแพลตฟอร์มออนไลน์ และองค์กรภาคประชาสังคม เพื่อป้องกันและปราบปรามการแสวงหาประโยชน์ทางเพศในโลกออนไลน์ และรณรงค์ส่งเสริมการให้ความรู้แก่ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็ก การป้องกันการกระทำความผิด และความปลอดภัยบนโลกออนไลน์ ***(เว็บไซต์)***

2) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ จากสภาทนายความ ในพระบรมราชูปถัมภ์ มีดังนี้

- สาระสำคัญคือการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาใน 2 หมวดหลัก ได้แก่ ความผิดเกี่ยวกับเพศ (มาตรา 276–287/2) ความผิดต่อเสรีภาพ (มาตรา 308–311) โดยมีเหตุผลหลัก คือ พฤติกรรมการล่อลวง คุกคาม และแสวงหาประโยชน์ทางเพศในยุคดิจิทัลที่มีความซับซ้อนและแพร่หลายมากขึ้น ซึ่งกฎหมายเดิมยังไม่ครอบคลุมพอ

- การขยายฐานความผิดเกี่ยวกับเพศ มีความเห็นว่า เห็นด้วยในหลักการร่างฯ แก้ไขมาตรา 8 แห่ง ประมวลกฎหมายอาญา เพื่อให้ความผิดเกี่ยวกับเพศและความผิดต่อเสรีภาพเป็นความผิดที่กระทำนอกราชอาณาจักรแต่ต้องรับโทษในราชอาณาจักร โดยหลักการ เห็นควรสนับสนุนการแก้ไขมาตรา 8 เพื่อให้ครอบคลุมความผิดเกี่ยวกับเพศและความผิดต่อเสรีภาพที่กระทำนอกราชอาณาจักร แต่สามารถนำมาดำเนินคดีในประเทศไทยได้ เนื่องจากเป็นความผิดร้ายแรงที่กระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิมนุษยชน และเสรีภาพขั้นพื้นฐานของบุคคล อีกทั้งสอดคล้องกับแนวโน้มของกฎหมายอาญาระหว่างประเทศและพันธกรณีระหว่างประเทศของประเทศไทยในการคุ้มครองผู้เสียหายจากอาชญากรรมข้ามชาติ อย่างไรก็ตาม การขยายเขตอำนาจทางอาญาเพียงอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอ หากไม่มีการพิจารณาควบคู่กับกลไกความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา

(Mutual Legal Assistance: MLA) ตามพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. 2535 เนื่องจากคดีที่เกิดขึ้นนอกราชอาณาจักรมักมีพยานบุคคล เอกสาร พยานวัตถุ ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ หรือหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์อยู่ในต่างประเทศ การที่ศาลไทยมีอำนาจพิจารณาคดีตามมาตรา 8 จึงไม่ได้หมายความว่าจะสามารถรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ความผิดได้โดยอัตโนมัติ

- ในทางปฏิบัติ ความสำเร็จของการดำเนินคดีจะขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของระบบ กลไกความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา การประสานงานระหว่างหน่วยงาน การเข้าถึงพยานหลักฐานในต่างประเทศ และความร่วมมือจากรัฐที่เกี่ยวข้อง หากกลไกดังกล่าวยังมีข้อจำกัดอาจส่งผลให้การดำเนินคดีประสบปัญหาในทางปฏิบัติ แม้จะมีอำนาจตามกฎหมายแล้วก็ตาม ดังนั้น การพิจารณาร่างกฎหมายฉบับนี้ควรมองควบคู่กันสองมิติ ได้แก่ (1) การขยายเขตอำนาจทางอาญาของรัฐไทยให้สอดคล้องกับสภาพอาชญากรรมข้ามชาติในปัจจุบัน (2) การเสริมสร้างประสิทธิภาพของกลไกความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายสามารถเกิดผลได้จริง

- ข้อเสนอเพิ่มเติม คือ ควรกำหนดหลักเกณฑ์การใช้เขตอำนาจให้ชัดเจน เช่น การพิจารณาหลัก Double Criminality การป้องกันการดำเนินคดีซ้ำซ้อนกับต่างประเทศ และการกลั่นกรองคดีโดยอัยการสูงสุด เพื่อให้การใช้เขตอำนาจนอกราชอาณาจักรเป็นไปอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับหลักกฎหมายระหว่างประเทศ

- ข้อสังเกต คือ หลักนี้สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศ ที่สำคัญ 2 ฉบับ ดังนี้ (1) อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child: CRC) ซึ่งเป็นอนุสัญญาที่ได้รับการรับรองโดยสมัชชาสหประชาชาติเมื่อ ค.ศ. 1989 และประเทศไทยเข้าเป็นภาคีเมื่อ พ.ศ. 2535 อนุสัญญา Chilling Effect คือ ทำให้สื่อมวลชน นักวิชาการ และภาคประชาสังคมพิจารณาด้วยตนเองก่อนที่กฎหมายจะถูกบังคับใช้จริง

- ข้อเสนอ คือ เพิ่มองค์ประกอบความผิดดังต่อไปนี้ (1) ลักษณะต่อเนื่องหรือซ้ำซากการกระทำต้องเกิดขึ้นมากกว่าหนึ่งครั้งหรือในลักษณะต่อเนื่อง สอดคล้องกับ Stalking Prevention Act ของสหรัฐอเมริกา (2) ผลทางจิตใจที่ชัดเจน ต้องก่อให้เกิดความหวาดกลัวต่อความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ หรือสุขภาพจิตของผู้เสียหาย (3) Reasonable Person Standard วัดความหวาดกลัวจากมาตรฐานบุคคลทั่วไปในสถานการณ์เดียวกัน ไม่ใช่ความรู้สึกส่วนตัวของผู้เสียหายแต่เพียงอย่างเดียว

- ความผิดอันยอมความได้ (มาตรา 13) ร่างฯ กำหนดให้ความผิดบางฐานเป็นความผิดอันยอมความได้ มีความเห็นว่า ข้อกังวลมากที่สุด คือ ความผิดต่อเด็กเป็น Public Wrong กล่าวคือ รัฐมีหน้าที่ฟ้องคดีในฐานะตัวแทนสังคม ไม่ใช่เพื่อประโยชน์ผู้เสียหายคนเดียว การเปิดให้ยอมความได้จึงขัดต่อหลักการพื้นฐานนี้ และในทางปฏิบัติอาจเกิดการกดดัน ข่มขู่ หรือซื้อความเงียบเพื่อยุติคดี อันเป็นการบั่นทอนวัตถุประสงค์ของกฎหมายและสร้างบรรทัดฐานที่ผิดพลาดว่าความผิดต่อเด็กสามารถ “ซื้อได้” ข้อเสนอแนะ คือ (1) ห้ามยอมความโดยเด็ดขาด ความผิดที่ผู้เสียหายเป็นเด็กหรือผู้กระทำมีความสัมพันธ์เชิงอำนาจเหนือผู้เสียหาย (Position of Trust / Power Asymmetry)

(2) ห้ามยอมความ กรณีที่มีการใช้อำนาจหรืออิทธิพลในระหว่างกระทำความผิด แม้ผู้เสียหายจะบรรลุนิติภาวะแล้วก็ตาม (3) ยอมความได้ภายใต้กลไกคุ้มครอง เฉพาะกรณีที่ผู้เสียหายเป็นผู้บรรลุนิติภาวะและไม่มีความสัมพันธ์เชิงอำนาจ โดยต้องมีกลไกคุ้มครอง 3 ชั้น ได้แก่ (ก) ให้พนักงานอัยการมีอำนาจคัดค้านการยอมความหากมีพฤติการณ์น่าสงสัยว่ามีการกดดัน (ข) กำหนดระยะเวลาไตร่ตรองอย่างน้อย 30 วัน ก่อนการยอมความมีผลทางกฎหมาย และ (ค) กำหนดให้นักสังคมสงเคราะห์หรือที่ปรึกษากฎหมายอิสระเข้าร่วมกระบวนการยอมความเสมอ ***(สภาทนายความ ในพระบรมราชูปถัมภ์)***

3) ข้อคิดเห็นการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาดังกล่าว มีความเกี่ยวข้องหรืออาจมีผลกระทบกับกรมคุมประพฤติ ในกรณีที่ศาลสั่งให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการสืบเสาะและพินิจหรือศาลสั่งให้ดำเนินการคุมความประพฤติตามพระราชบัญญัติคุมประพฤติ พ.ศ. 2559 และประมวลกฎหมายอาญามาตรา 56 กรมคุมประพฤติอาจต้องมีการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการสืบเสาะและพินิจที่ซับซ้อนมากขึ้นหรือการคุมความประพฤติที่ต้องใช้ความรู้ทักษะที่เฉพาะเจาะจงมากขึ้น กรมคุมประพฤติจักต้องได้รับการสนับสนุนในด้านงบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน เพื่อบังคับใช้กฎหมายต่อไป ***(กรมคุมประพฤติ)***

4) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ จากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีดังนี้

- ควรให้บุพการี ผู้ปกครอง ผู้อนุบาลหรือผู้อุปการะเลี้ยงดูเด็กที่อยู่ในความดูแลจะต้องเข้มงวดในการเลี้ยงดูเอาใจใส่และระมัดระวังสอดส่องดูแลควบคุมพฤติกรรมเด็กในการใช้คอมพิวเตอร์อินเทอร์เน็ตที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสมกับเด็ก อบรมสั่งสอนให้เด็กประพฤติตนเป็นคนดีมีระเบียบ วินัย และถ้าเด็กผู้อยู่ในความดูแลได้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ ผู้ใหญ่จะต้องร่วมกันรับผิดชอบด้วย

- การกำหนดหลักเกณฑ์ขั้นต่ำในการดำเนินคดี ควรมีการกำหนดหลักเกณฑ์หรือแนวทางปฏิบัติ ในความผิดฐานกลั่นแกล้งรังแกตามร่างมาตรา 309/2 ให้มีความชัดเจนและเป็นรูปธรรมว่าพฤติกรรมรูปแบบ หรือมูลรวมความเสียหายในระดับใด จึงจะเข้าข่ายเป็นความผิดทางอาญาที่ต้องจำคุกหรือปรับ ทั้งนี้ เพื่อป้องกันมิให้ประชาชนนำข้อพิพาทหรือการทะเลาะเบาะแว้งทางวาจาเล็กน้อยบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมาแจ้งความร้องทุกข์เพื่อดำเนินคดีอาญาจนเกินขีดความสามารถในการรองรับและการพิจารณาคดีของพนักงานสอบสวน

- การเตรียมความพร้อมด้านงบประมาณและเครื่องมือเทคโนโลยี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำเป็นต้องพิจารณาจัดสรรงบประมาณเป็นการเฉพาะ เพื่อจัดหาโปรแกรม ซอฟต์แวร์ลิขสิทธิ์และอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ในการตรวจพิสูจน์ ถอดรหัสพยานหลักฐาน ดึงข้อมูลและพิสูจน์ทราบตัวตนจากเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่หรือระบบคอมพิวเตอร์ ให้แก่พนักงานสอบสวนในระดับสถานีตำรวจ หรืออย่างน้อยที่สุดในระดับกองกำกับการสืบสวนสอบสวนตำรวจภูธรจังหวัด ทั้งนี้ เนื่องจากฐานความผิดตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เกือบทั้งหมด เป็นอาชญากรรมทางเทคโนโลยีที่จำเป็นต้องอาศัยพยานหลักฐานดิจิทัล และวัตถุพยานทางอิเล็กทรอนิกส์ที่มีความน่าเชื่อถือในการพิสูจน์ความผิดและหักล้างข้อต่อสู้ในชั้นศาล

- การบูรณาการฝึกอบรมร่วมกับทีมสหวิชาชีพและการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับเด็ก เนื่องจากพฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดส่วนใหญ่ตามร่างกฎหมายนี้ มีกลุ่มเป้าหมายหรือผู้เสียหายที่เป็นเด็กและเยาวชน กระบวนการสืบสวนสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานตามร่างมาตรา 284/5 หรือมาตรา 284/6 จึงต้องอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว รวมถึงต้องดำเนินการต่อหน้าทีมสหวิชาชีพตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาอย่างเคร่งครัด สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงควรบูรณาการความร่วมมือกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และกรมสุขภาพจิตในการจัดหลักสูตรฝึกอบรมร่วมกัน เพื่อเสริมสร้างทักษะการซักถามเชิงจิตวิทยาขั้นสูงและการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรรองรับการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- เรื่องความผิดอันยอมความได้ (ร่างมาตรา 13 แก้ไขมาตรา 321) ในการกำหนดให้ความผิดฐานเฝ้าติดตาม (มาตรา 309/1 วรรคหนึ่ง) และฐานกลั่นแกล้งรังแก (มาตรา 309/2 วรรคหนึ่ง) เป็นความผิดอันยอมความได้นั้น เหมาะสมในกรณีที่เป็นการทะเลาะเบาะแว้งทั่วไป แต่พนักงานสอบสวนควรมีอำนาจสั่งการให้ผู้กระทำความผิดหยุดพฤติกรรมทันทีในระหว่างการไกล่เกลี่ย แต่ต้องระวังไม่ให้เกิดกรณีที่ผู้เสียหายที่เป็นเด็กหรือกลุ่มเปราะบางถูกใช้อิทธิพลหรืออำนาจมาข่มขู่บังคับให้ต้องยอมความ ***(สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)***

ส่วนที่ 3 รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดขึ้นจากร่างกฎหมาย

1. ความเป็นมาสภาพปัญหาความจำเป็นที่จะต้องตรากฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่..) พ.ศ. .... (การแก้ไขเพิ่มเติมความผิดเกี่ยวกับการแสวงหาประโยชน์ทางเพศและการกระทำต่อเสรีภาพ เพื่อคุ้มครองเด็กและบุคคล) (นางรัดเกล้า อินทวงศ์ สุวรรณคีรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ) มีหลักการ คือ เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา และมีเหตุผล คือ โดยที่ปัจจุบันมีการกระทำการอันเป็นการแสวงหาประโยชน์ในทางเพศ และการคุกคามต่อเสรีภาพในความเป็นอยู่ส่วนบุคคลในรูปแบบของการล่อลวงให้เกิดความไว้วางใจเพื่อได้รับประโยชน์ในทางเพศ การสื่อสารเรื่องทางเพศที่ไม่เหมาะสม การข่มขู่เรื่องทางเพศ การคุกคามโดยการเฝ้าติดตามและการกลั่นแกล้งรังแกเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับได้มีการกระทำดังกล่าวผ่านระบบคอมพิวเตอร์ก่อให้เกิดผลกระทบต่อผู้ถูกกระทำในวงกว้าง และส่งผลกระทบต่อสังคมอย่างร้ายแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกระทำต่อเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นกลุ่มเปราะบางที่อาจถูกล่อลวงหรือตกเป็นเหยื่อของผู้กระทำความผิดได้โดยง่าย สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายโดยกำหนดให้การกระทำข้างต้นเป็นความผิดทางอาญา เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป และเป็นกลไกในการคุ้มครอง สิทธิและสวัสดิภาพของบุคคลให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระระราชบัญญัตินี้

2. ความสอดคล้องของร่างกฎหมาย

☑ **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560**

มาตรา 4 วรรคหนึ่ง ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง

มาตรา 26 การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุและจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ รวมทั้งต้องระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย

มาตรา 29 บุคคลไม่ต้องรับโทษอาญา เว้นแต่ได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแก่บุคคลนั้นจะหนักกว่าโทษที่บัญญัติไว้ในกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำความผิดมิได้

ในคดีอาญา ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด

ก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้

การควบคุมตัวหรือคุมขังบุคคลจะกระทำได้เท่าที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้มีการหลบหนี และจะกระทำได้เฉพาะเท่าที่มีกฎหมายบัญญัติไว้เท่านั้น การควบคุมตัวหรือคุมขังบุคคลใดต้องได้รับอนุญาตจากศาล หรือมีคำสั่งของศาลตามที่กฎหมายบัญญัติ

ในกรณีที่มีการควบคุมตัวหรือคุมขังบุคคลในคดีอาญา ผู้ถูกควบคุมตัวหรือคุมขังมีสิทธิร้องขอต่อศาลเพื่อให้ศาล

พิจารณาความชอบด้วยกฎหมายของการควบคุมตัวหรือคุมขังดังกล่าว และในกรณีเช่นว่านี้ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจซึ่งเป็นผู้ควบคุมตัวหรือคุมขังต้องนำตัวผู้ถูกควบคุมตัวหรือคุมขังไปศาลโดยพลันเพื่อให้ศาลพิจารณา เว้นแต่มีเหตุสุดวิสัยตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 77 วรรคสาม รัฐพึงใช้ระบบอนุญาตและระบบคณะกรรมการในกฎหมายเฉพาะกรณีที่จำเป็น พึงกำหนดหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐและระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายให้ชัดเจน และพึงกำหนดโทษอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรง

☑ **ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580)**

ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

ข้อ 4.1 การรักษาความสงบภายในประเทศ เพื่อสร้างเสริมความสงบเรียบร้อยและสันติสุขให้เกิดขึ้นกับประเทศชาติบ้านเมือง ให้สถาบันหลักมีความมั่นคง เป็นจุดศูนย์รวมจิตใจอย่างยั่งยืน ประชาชนอยู่ดีมีสุข มีความมั่นคงปลอดภัยทั้งในชีวิตและทรัพย์สิน สังคมมีความเข้มแข็ง สามัคคี ปรองดอง และเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กันพร้อมที่จะร่วมแก้ไขปัญหาของชาติ

☑ **กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (ICCPR)**

ข้อ 15 (1) บุคคลย่อมไม่ต้องรับผิดทางอาญาเพราะกระทำการหรือเว้นกระทำการใดซึ่งในขณะที่กระทำไม่มีความผิดอาญาตามกฎหมายภายในหรือกฎหมายระหว่างประเทศ และจะลงโทษให้หนักกว่าโทษที่มีอยู่ในขณะที่ได้กระทำความผิดอาญาไม่ได้ หากภายหลังการกระทำความผิดนั้นได้มีบทบัญญัติของกฎหมายกำหนดโทษเบาลง ผู้กระทำผิดย่อมได้รับประโยชน์จากบทบัญญัตินั้น

ข้อ 24 เด็กทุกคนย่อมมีสิทธิได้รับความคุ้มครองโดยมาตรการต่าง ๆ ที่จำเป็นตามสถานะของผู้เยาว์จากครอบครัวของตน สังคมและรัฐ โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติอันเนื่องมาจากเชื้อชาติ ผิว เพศ ภาษา ศาสนา เผ่าพันธุ์แห่งชาติสังคม ทรัพย์สินหรือกำเนิด

☑ **กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (ICESCR)**

ข้อ 10 (3) ควรมีมาตรการคุ้มครองและช่วยเหลือพิเศษแก่เด็กและผู้เยาว์ทั้งปวงโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติเนื่องจากชาติกำเนิดหรือเงื่อนไขอื่น ๆ เด็กและผู้เยาว์ควรได้รับการคุ้มครองจากการแสวงหาประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม การว่าจ้างเด็กให้ทำงานซึ่งเป็นภัยต่อจิตใจหรือสุขภาพหรือเป็นอันตรายต่อชีวิตหรืออาจจะขัดขวางพัฒนาการตามปกติของเด็กควรได้รับการลงโทษตามกฎหมาย รัฐควรกำหนดอายุขั้นต่ำซึ่งห้ามไม่ให้มีการจ้างแรงงานเด็กและกำหนดให้มีโทษตามกฎหมายด้วย

3. ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

เป็นกฎหมายที่ทำให้ประชาชนจะได้รับการคุ้มครองสิทธิและสวัสดิภาพอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมถึงได้รับการคุ้มครองจากการคุกคามต่อเสรีภาพในความเป็นอยู่ส่วนบุคคลรูปแบบใหม่ อาทิ การข่มขู่เรื่องทางเพศ การเฝ้าติดตาม และการกลั่นแกล้งรังแก ตลอดจนเป็นมาตรการสำคัญในการป้องกันเด็กและเยาวชนซึ่งเป็นกลุ่มเปราะบางมิให้ถูกล่อลวงหรือตกเป็นเหยื่อของผู้กระทำความผิดในการแสวงหาประโยชน์ทางเพศ นอกจากนี้ ยังเป็นการปกป้องสังคมจากผลกระทบร้ายแรงในวงกว้างที่เกิดจากการคุกคามหรือแสวงหาประโยชน์ในทางเพศผ่านระบบคอมพิวเตอร์ อันจะส่งผลให้

รัฐมีกลไกทางกฎหมายอาญาที่ได้รับการปรับปรุงใหม่และมีความสอดคล้องกับบริบทของสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างแท้จริง

4. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

1. พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550

เนื่องจากพฤติการณ์การล่อลวง การคุกคาม การข่มขู่ทางเพศ หรือการกลั่นแกล้งรังแกในปัจจุบัน มักกระทำผ่านระบบคอมพิวเตอร์และสื่อสังคมออนไลน์ ร่างพระราชบัญญัตินี้จึงมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดในลักษณะของการอุดช่องโหว่ทางกฎหมาย โดยมุ่งเน้นการเอาผิดที่ตัวเนื้อหาและเจตนาในการประทุษร้ายต่อเสรีภาพหรือแสวงหาประโยชน์ในทางเพศ ซึ่งจะนำมาใช้บังคับควบคู่ไปกับกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพและครอบคลุมทุกมิติของการกระทำความผิด

2. พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

ร่างพระราชบัญญัตินี้มีความสอดคล้องและส่งเสริมเจตนารมณ์ของกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก โดยเฉพาะการเพิ่มบทบัญญัติความผิดเกี่ยวกับการแสวงหาประโยชน์ในทางเพศจากการล่อลวงหรือทำให้เกิดความไว้วางใจ และการส่งสื่อที่ส่อไปในทางเพศแก่เด็กและเยาวชน ซึ่งบทบัญญัติทางอาญาที่เพิ่มเติมขึ้นนี้ จะเป็นกลไกสำคัญในการสนับสนุนมาตรการป้องกันและคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็กและเยาวชนซึ่งเป็นกลุ่มเปราะบางให้รัดกุมยิ่งขึ้น

3. พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550

บทบัญญัติที่เพิ่มเติมในส่วนของการข่มขู่ว่าจะเปิดเผยเรื่องในทางเพศ โดยครอบคลุมถึงการกระทำต่อคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือบุคคลที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิด ตลอดจนการเพิ่มโทษกรณีผู้กระทำความผิดต่อบุคคลที่อยู่ภายใต้อำนาจครอบงำ ถือเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยเสริมสร้างกลไกการคุ้มครองเหยื่อจากความรุนแรงและการคุกคามรูปแบบใหม่ที่อาจเกิดขึ้นในบริบทของความสัมพันธ์ใกล้ชิดหรือคนในครอบครัวได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา 420 ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายให้เขาเสียหายถึงแก่ชีวิตก็ดี แก่ร่างกายก็ดี อนามัยก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ท่านว่าผู้นั้นทำละเมิด จำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น

การแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งมีเจตนารมณ์ในการคุ้มครองเด็กและบุคคลจากการถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศและถูกกระทำต่อเสรีภาพ มีหลักการที่สอดรับกับละเมิดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 420 ดังนั้น จึงเป็นการส่งเสริมประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายเพื่ออำนวยสิทธิเรียกร้องและเยียวยาความเสียหายทางแพ่งให้แก่ผู้เสียหายอย่างเป็นรูปธรรม

5. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

5.1 ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีการกำหนดให้มีการคุ้มครองสิทธิและสวัสดิภาพของบุคคลตลอดจนรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม ซึ่งการกำหนดฐานความผิดและระวางโทษในรูปแบบใหม่

ย่อมส่งผลกระทบต่อมิติทางเศรษฐกิจทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยในด้านผลกระทบเชิงบวกนั้น การเพิ่มมาตรการทางกฎหมายเพื่อป้องกันและปราบปรามการคุกคามทางเพศ การเฝ้าติดตาม และการกลั่นแกล้งรังแก จะช่วยลดความสูญเสียทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นกับผู้ถูกกระทำได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะการลดภาระค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลและการฟื้นฟูสภาพจิตใจของผู้ถูกกระทำและบุคคลใกล้ชิด ตลอดจนช่วยลดการสูญเสียผลิตภาพในการทำงานและการขาดรายได้อันเนื่องมาจากการที่ผู้ถูกกระทำไม่สามารถดำเนินชีวิตหรือประกอบอาชีพได้ตามปกติ ประกอบกับการกำหนดความผิดกรณีการข่มขู่ว่าจะเปิดเผยเรื่องในทางเพศเพื่อแสวงหาประโยชน์ ยังเป็นมาตรการคุ้มครองทรัพย์สินของประชาชนมิให้ต้องสูญเสียไปจากการถูกขู่กรรโชกหรือรีดเอาทรัพย์ นอกจากนี้ เนื่องจากการกระทำความผิดในปัจจุบันมักอาศัยระบบคอมพิวเตอร์และสื่อสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือ การมีกลไกทางกฎหมายอาญาที่รัดกุมและเท่าทันต่อพฤติการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ย่อมช่วยสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยในการใช้งานพื้นที่ไซเบอร์ อันเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชนในการใช้ชีวิตและทำกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งจะส่งผลดีต่อความน่าเชื่อถือและภาพรวมของระบบเศรษฐกิจดิจิทัลของประเทศไทย ในขณะเดียวกัน ร่างพระราชบัญญัตินี้อาจก่อให้เกิดภาระงบประมาณของรัฐในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากการกำหนดฐานความผิดขึ้นใหม่และการเพิ่มเหตุที่ทำให้ผู้กระทำต้องรับโทษหนักขึ้น อาจส่งผลให้ปริมาณคดีเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมมีจำนวนมากขึ้น อันก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายในการบังคับใช้กฎหมาย ทั้งในชั้นสืบสวนสอบสวน การดำเนินคดีทางศาล และการบริหารจัดการของหน่วยงานภาครัฐ อาทิ กรมราชทัณฑ์ อย่างไรก็ดี เมื่อวิเคราะห์ความคุ้มค่าและเปรียบเทียบต้นทุนงบประมาณของรัฐที่เพิ่มขึ้นกับประโยชน์ที่ประชาชน สังคม และระบบเศรษฐกิจโดยรวมจะได้รับจากการลดทอนความสูญเสียอันเกิดจากอาชญากรรมแล้ว ภาระค่าใช้จ่ายดังกล่าวถือเป็นความสมเหตุสมผลและมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง

5.2 ผลกระทบต่อสังคม

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะก่อให้เกิดผลกระทบเชิงบวกต่อสังคมอย่างเป็นรูปธรรม โดยเป็นการยกระดับการคุ้มครองสิทธิ สวัสดิภาพ และเสรีภาพในความเป็นอยู่ส่วนบุคคลของประชาชนให้มีความสงบสุข และความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีกลไกทางกฎหมายที่เข้มงวดในการปกป้องเด็ก เยาวชน และกลุ่มเปราะบางมิให้ถูกล่อลวงหรือตกเป็นเหยื่อของการแสวงหาประโยชน์ในทางเพศรูปแบบใหม่ ทั้งนี้ การกำหนดฐานความผิดและบทลงโทษที่ชัดเจนครอบคลุมถึงพฤติกรรมการข่มขู่ การเฝ้าติดตาม และการกลั่นแกล้งรังแก ทั้งในชีวิตประจำวันและผ่านระบบคอมพิวเตอร์ จะช่วยลดปัญหาความรุนแรงและผลกระทบทางจิตใจที่บั่นทอนคุณภาพชีวิตของผู้ถูกกระทำ ซึ่งมักเป็นสาเหตุของปัญหาความถดถอยทางสุขภาพจิตในสังคม นอกจากนี้ การปรับปรุงกฎหมายอาญาให้เท่าทันต่อบริบททางสังคมและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป ยังถือเป็นการสร้างบรรทัดฐานและค่านิยมใหม่ที่ส่งเสริมให้เกิดการเคารพสิทธิความเป็นส่วนตัวและสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้อื่น อันจะเป็นรากฐานสำคัญในการป้องกันอาชญากรรม ลดความเหลื่อมล้ำในการถูกละเมิดสิทธิ และเสริมสร้างความสงบเรียบร้อยให้แก่สังคมไทยโดยรวมได้อย่างยั่งยืน ต่อไป

5.3 ผลกระทบอื่น ๆ ที่สำคัญ

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นการแก้ไขบทบัญญัติเกี่ยวกับความผิดทางเพศจะมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงบทบัญญัติในประมวลกฎหมายอาญาให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเกี่ยวกับความผิดทางเพศที่ผ่านมา ซึ่งโดยหลักการเห็นด้วยว่าควรมีการทบทวนและ ปรับปรุงบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องให้มีความสอดคล้องกันทั้งระบบ ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบเชิงบวกอย่างยิ่งในด้านสังคมและสิทธิมนุษยชนโดยเป็นการยกระดับมาตรฐานการคุ้มครองเด็กและเยาวชนให้สอดคล้องกับบริบทของอาชญากรรมทางเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป และช่วยลดต้นทุนแฝงทางสังคมในการเยียวยาผู้เป็นเหยื่ออาชญากรรม อย่างไรก็ตาม ในด้านการบริหารราชการ รัฐอาจมีผลกระทบด้านงบประมาณและภาระงานที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากมีความจำเป็นต้องบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน พัฒนาทักษะของบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม และจัดหาเทคโนโลยีในการสืบสวนสอบสวนพยานหลักฐานทางดิจิทัล เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ตามยังมีผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับประเด็นสำหรับบทบัญญัติมาตรา 12 ของร่างพระราชบัญญัติ ซึ่งเสนอให้เพิ่มมาตรา 309/1 และมาตรา 309/2 เห็นว่าเจตนารมณ์ของการกำหนดความผิดดังกล่าวมีเหตุผลรองรับ เนื่องจากในปัจจุบันปรากฏพฤติการณ์การก่อกวนหรือการกระทำที่มีลักษณะรบกวนหรือแทรกแซงสิทธิและเสรีภาพของบุคคลในรูปแบบต่าง ๆ มากขึ้น อย่างไรก็ดี มีข้อกังวลว่าถ้อยคำของบทบัญญัติยังมีลักษณะกว้าง และอาจทำให้เกิดปัญหาในการตีความและการบังคับใช้ในทางปฏิบัติ จึงควรให้ผู้เชี่ยวชาญในแต่ละด้านร่วมกันพิจารณากำหนดขอบเขตของพฤติการณ์ที่เป็นความผิดให้ชัดเจน โดยเฉพาะเส้นแบ่งระหว่างการกระทำที่เป็นเพียงการเข้าไปเกี่ยวข้องหรือแทรกแซงกับการกระทำที่ถึงระดับสมควรกำหนดเป็นความผิดทางอาญา รวมทั้งควรพิจารณาระดับความรุนแรงของการกระทำ ความเหมาะสมของอัตราโทษ และถ้อยคำของบทบัญญัติให้มีความชัดเจนเพียงพอ เพื่อมิให้เกิดปัญหาในการตีความหรือการบังคับใช้กฎหมายภายหลัง

6. ผลกระทบของร่างกฎหมายที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption Risk Assessment)

6.1 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) ในการกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ

☐ มี ☑ ไม่มี

6.2 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) ในการกำหนดให้มีระบบอนุมัติ อนุญาต

☐ มี ☑ ไม่มี

6.3 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) ในการกำหนดให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย

☐ มี ☑ ไม่มี

6.4 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) ในการกำหนดให้มีการออกกฎหมายลำดับรอง

☐ มี ☑ ไม่มี

6.5 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) กรณีกฎหมายไม่ครอบคลุม

☐ มี ☑ ไม่มี

6.6 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) กรณีกฎหมายคลุมเครือ ซ้ำซ้อน หรือขัดกัน

☐ มี ☑ ไม่มี

6.7 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) กรณีกฎหมายกำหนดโทษ

☐ มี ☑ ไม่มี

7. การกำหนดให้มีระบบอนุญาตอนุมัติหรือการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่

☐ มี ☑ ไม่มี

8. การกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ

☐ มี ☑ ไม่มี

9. บทกำหนดโทษ

☐ ไม่มี
☑ โทษทางอาญา
☐ โทษทางปกครอง
☐ โทษปรับเป็นพินัย
☐ โทษอุปกรณ์

เหตุผลและความจำเป็น

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (การแก้ไขเพิ่มเติมความผิดเกี่ยวกับการแสวงหาประโยชน์ทางเพศและการกระทำต่อเสรีภาพเพื่อคุ้มครองเด็กและบุคคล) ได้กำหนดโทษทางอาญาสำหรับผู้กระทำฝ่าฝืนบทบัญญัติที่กฎหมายกำหนด เนื่องจากความผิดร้ายแรงที่เกี่ยวกับการแสวงหาประโยชน์ในทางเพศและการคุกคามต่อเสรีภาพในความเป็นอยู่ส่วนบุคคล ถือเป็นการละเมิดสิทธิและสวัสดิภาพขั้นพื้นฐานอย่างร้ายแรง ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงต่อความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย และจิตใจของบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็ก เยาวชน และกลุ่มเปราะบาง ตลอดจนเป็นการกระทำที่กระทบต่อศีลธรรมอันดีและความสงบเรียบร้อยของประชาชน ดังนั้น การกำหนดโทษทางอาญาดังกล่าวมีความสอดคล้องกับ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 77 ที่กำหนดให้พิจารณากำหนดโทษทางอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรง ตลอดจนสอดคล้องกับพระราชบัญญัติ

หลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562 มาตรา 5 และมาตรา 21 (8)

10. การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

- ไม่มี -

ส่วนที่ 4 การเปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างกฎหมาย

คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน ได้เปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างกฎหมายทางเว็บไซต์รัฐสภา www.parliament.go.th แล้วตั้งแต่วันที่ 15 กันยายน 2569

คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
จัดทำโดย นายนิธิวิทย์ ไชยเหมวงศ์
นิติกรชำนาญการ